

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΤΕΚΝΩΝ-ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ
ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ.ΤΟ
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ Ν.ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ.

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ:ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ:ΜΑΓΡΙΠΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Καλαμάτα, 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....Σελ:01

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΟΙ ΠΟΛΥΜΕΛΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ.....	Σελ:02
1.2 ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΠΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΝΤΑΙ ΠΟΛΥΤΕΚΝΕΣ.....	Σελ:04
1.3 Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ.....	Σελ:06
1.3.1 ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ.....	Σελ:07
1.4 ΠΟΛΥΤΕΚΝΕΣ - ΤΡΙΤΕΚΝΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ.....	Σελ:09
1.5 ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	Σελ:21
1.6 ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ.....	Σελ:23
1.7 ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	Σελ:25
1.8 ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΚΑΙ ΤΡΙΤΕΚΝΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	Σελ:27
1.9 ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΠΟΛΥΜΕΛΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ.....	Σελ:29
1.10 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ.....	Σελ:31
1.10.1 ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ.....	Σελ:33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΥΜΕΛΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

2.1 ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.....	Σελ:39
2.2 ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΕΚΝΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.....	Σελ:42
2.3 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΤΡΙΤΕΚΝΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ.....	Σελ:45
2.4 ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΙΤΕΚΝΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.....	Σελ:50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΕΚΝΩΝ ΚΑΙ Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ. ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

3.1 ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥ ΤΡΙΤΕΚΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΥΤΕΚΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.....	Σελ:54
---	--------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	Σελ:59
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	Σελ:61
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	Σελ:63

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α « Ενίσχυση της οικογένειας και λοιπές διατάξεις (Ν.3454/2006)
»..... Σελ:66

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β « Σύσταση Εθνικού Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής και άλλες διατάξεις
(Ν.3631/2008) »..... Σελ:67

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από την μια πλευρά τόσο οι τρίτεκνες, όσο και οι πολύτεκνες οικογένειες αποτελούν ένα σημαντικό και αναπόσπαστο κομμάτι του ελληνικού πληθυσμού, καθώς ενισχύουν την γεννητικότητα της χώρας μας, εξασφαλίζοντας έτσι την συνέχεια του έθνους μας. Από την άλλη όμως, οι πολυμελείς οικογένειες αντιμετωπίζουν τεράστιες δυσκολίες στην ανατροφή και στη διαπαιδαγώγηση των παιδιών τους, χωρίς να υπάρχει μια αποτελεσματική παρέμβαση απ' την πλευρά του κράτους.

Βασικός παράγοντας για τη συγγραφή του θέματος συντέλεσε το ερώτημα, αν οι πολυμελείς οικογένειες (πολύτεκνες – τρίτεκνες) στηρίζονται από την πολιτεία και σε ποιο βαθμό.

Στόχος αυτής της εργασίας είναι η πολιτική που εφαρμόζεται στη χώρα μας σχετικά με το θεσμό τόσο της τρίτεκνης όσο και της πολύτεκνης οικογένειας.

Η εργασία αυτή αποτελείται από τα εξής κεφάλαια: Το πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται, στην συμβολή της τρίτεκνης και της πολύτεκνης οικογένειας, στην αύξηση της γεννητικότητας, δηλαδή στην επιβίωση του έθνους και στα δικαιώματα που έχουν οι πολυμελείς οικογένειες βάση της ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με την προστασία τους.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα μέτρα με τα οποία το Κράτος αντιμετωπίζει την τρίτεκνη και πολύτεκνη οικογένεια καθώς και ποιοι φορείς και σύλλογοι την προστατεύουν.

Στο τρίτο κεφάλαιο σημειώνονται τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι οικογένειες αυτές από το κράτος και τέλος αναφέρονται οι προτάσεις αντιμετώπισης του προβλήματος καθώς και τα διάφορα συμπεράσματα στα οποία οδηγούμαστε.

Για την πραγματοποίηση της εργασίας αυτής, υλικό αποτέλεσαν στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από τον πολυτεχνικό σύλλογο Ηρακλείου και κυρίως από την Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος, από το σύλλογο τριών τέκνων του Νομού Ηρακλείου, από διάφορες ηλεκτρονικές διευθύνσεις στο διαδίκτυο, τα σχετικά ΦΕΚ και σχετική βιβλιογραφία.

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Η οικογένεια αποτελεί ένα θεσμό που συναντάμε στις κοινωνίες από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα. Ως θεσμός θεωρείται αρκετά σύνθετος και πολύπλοκος. Αν και δύσκολο, όχι όμως αδύνατο, να δώσουμε ένα ορισμό που να καλύπτει όλες τις μορφές και τα είδη της οικογένειας.

Η λέξη οικογένεια αναφέρεται στον << οίκο >> και το << γένος >>. Από την μια πλευρά προσδιορίζει το γένος, τα πρόσωπα που κατάγονται από ένα άτομο και συνδέονται με δεσμούς αίματος και από την άλλη πλευρά ολόκληρο το <<σπιτικό>> του, την περιουσία του, το σύνολο δηλαδή των πραγμάτων και των προσώπων που εξουσιάζει¹. Η Οικογένεια δηλαδή είναι μια ομάδα ανθρώπων που συνδέονται με δεσμούς αίματος και συνήθως κατοικούν κάτω από την ίδια στέγη.

Με το πέρασμα των χρόνων, η οικογένεια τροποποιήθηκε, καθώς προσαρμοζόταν στις απαιτήσεις της κοινωνίας. Παλαιότερα, στην αγροτική κοινωνία, η οικογένεια ήταν « εκτεταμένη » κάτω από την ίδια στέγη συζούσαν περισσότερες από μία γενεές. Αντίθετα, μεταπολεμικά, όταν άρχισε δηλαδή η εκβιομηχάνιση της χώρας, η εσωτερική μετανάστευση αποδυνάμωσε την εκτεταμένη μορφή της, καθώς είχαμε την μεταφορά του πληθυσμού στις πόλεις. Έτσι η οικογένεια αργότερα με την προσαρμογή της στις απαιτήσεις της κοινωνίας έγινε « πυρηνική » αποτελούμενη από τους γονείς και τα παιδιά τους.

Μια οικογένεια αρχίζει να υπάρχει, όταν υπάρξει ένας γάμος με ετερόφυλο πρόσωπο ή όταν ένα άτομο αποκτήσει τέκνο, όταν δηλαδή συσταθεί μια συζυγική ή μια γονική σχέση. Μια οικογένεια με παιδιά δεν παύει να υπάρχει, όταν λυθεί η συζυγική σχέση με διαζύγιο ή θάνατο του ενός εκ των δύο. Η οικογένεια συνεχίζεται από τον εναπομείναντα σύζυγο ή γονέα και τα παιδιά τους που ζούν μαζί του².

Επίσης, στις κοινωνίες μας μια οικογένεια συνίσταται, όταν παράγει έννομα αποτελέσματα και όχι απλή συμβίωση δυο ετερόφυλων ατόμων.

¹ Τσαούσης, Δ., *Η κοινωνία μας : Οργάνωση, λειτουργία, δυναμική*, Gutenberg, Αθήνα 1997, σ.133

² Τσαούσης, Δ., *Η κοινωνία μας : Οργάνωση, λειτουργία, δυναμική*, ο.π.,σ.115-118

Τέλος, η οικογένεια αποτελεί θεμελιακό στοιχείο της κοινωνικής οργάνωσης και καλύπτει βασικές ανάγκες της κοινωνικής ζωής. Η σημασία της οικογένειας είναι πολύ σημαντική καθώς εξυπηρετεί τους εξής βασικούς σκοπούς :

α) την οργάνωση της κοινωνίας σε διακριτά σύνολα με τα οποία εξασφαλίζεται η βιολογική και η κοινωνική αναπαραγωγή της (γέννηση, ένταξη και κοινωνικοποίηση των τέκνων της).

β) την εξασφάλιση της επιβίωσης των μελών της που μετέχουν στα κοινωνικά σύνολα.

γ) η πολλαπλότητα της καθιστά αντικείμενο μελέτης από διάφορες επιστήμες.

1.2 ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΠΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΝΤΑΙ ΩΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΕΣ

Οι οικογένειες για να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους, ως πολύτεκνες οικογένειες θα πρέπει πρώτα να τους έχει αναγνωριστεί η πολυτεκνική τους ιδιότητα από την Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος (Α.Σ.Π.Ε.), η οποία είναι και υπεύθυνη για την απονομή της. Η πολυτεκνική ιδιότητα αποδεικνύεται με το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης ή αντίστοιχο πιστοποιητικό από αρμόδια αλλοδαπή αρχή, το οποίο θα πρέπει να συνοδεύεται από πιστοποιητικό της Α.Σ.Π.Ε..

Ο νόμος που ισχύει σήμερα, περί προστασίας πολυτέκνων είναι ο Ν.1910/44 ο οποίος δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθμό 229 φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως την 3^η Οκτωβρίου 1994 (Τεύχος Α) ο οποίος τροποποιήθηκε με τον Ν.860/1979 και αργότερα ορισμένα Άρθρα του τροποποιήθηκαν και άλλα αντικαταστάθηκαν από το νόμο 3454/2006.

Σύμφωνα με τον παραπάνω νόμο « Περί στηρίξεως των πολυτέκνων » την πολυτεκνική ιδιότητα αποκτούν³:

- I. Οι γονείς που έχουν την γονική μέριμνα και επιμέλεια τουλάχιστον τεσσάρων παιδιών
- II. Ο γονέας χωρίς σύζυγο που είναι ο μόνος υπεύθυνος για την διατροφή και φροντίδα των παιδιών του. Ο γονέας αυτός θεωρείται πολύτεκνος εφόσον έχει τουλάχιστον τρία τέκνα.
- III. Όταν ο ένας από τους δύο γονείς είναι ανάπηρος από οποιαδήποτε αιτία ή ανάπηρος πολέμου σε ποσοστό εξήντα επτά (67%) της εκατό και άνω ισοβίως και έχει τουλάχιστον τρία τέκνα .
- IV. Τα ορφανά παιδιά από τον θάνατο και των δύο γονέων, αποτελούν ιδίαν οικογένεια και, αν είναι τουλάχιστον δυο απολαμβάνουν τα ευεργετήματα των πολυτέκνων και των τέκνων πολυτέκνων .

Σημαντικό ρόλο, διαδραματίζουν οι περιορισμοί υπό τους οποίους ισχύει η πολυτεκνική ιδιότητα και στις τέσσερις περιπτώσεις και είναι οι εξής:

³ Εφημερίδα της κυβέρνησεως Ν.3454/2006, *Ενίσχυση των οικογενειών με τρία παιδιά*, Αρ. φύλλου 75, κεφάλαιο Β', Άρθρο 6 παρ.1., 7 Απριλίου 2006.

Τα παιδιά θα πρέπει να προέρχονται από ένα ή περισσότερους γάμους ή νομιμοποιηθέντα ή νόμιμα αναγνωρισμένα ή υιοθετημένα. Παράλληλα θα πρέπει να είναι άγαμα και να μην έχουν συμπληρώσει το εικοστό τρίτο (23^ο) έτος της ηλικίας τους. Επίσης, αν τα παιδιά δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο (25^ο) έτος της ηλικίας τους και εκτίουν την στρατιωτική τους θητεία ή σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες τριτοβάθμιες πανεπιστημιακές ή τεχνολογικές σχολές και σε αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας ή του εξωτερικού. Τέλος, αν τα παιδιά είναι ανάπηρα σε ποσοστό εξήντα επτά της εκατό (67%) και άνω ισοβίως ανεξάρτητα από την ηλικία τους και την οικογενειακή τους κατάσταση.

Εκτός τους Έλληνες πολίτες που μένουν μόνιμα στην Ελλάδα, πολύτεκνοι θεωρούνται, οι ομογενείς αλλοδαποί που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, πολίτες Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πολίτες που ανήκουν στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες σύμφωνα με τον νόμο (Ν.3989/1959, ΦΕΚ201 Α). Απαραίτητη προϋπόθεση όλων είναι η μόνιμη διαμονή τους στην Ελλάδα.

Βάσει των τροποποιήσεων του νόμου που ανέφερα παραπάνω οι γονείς που απέκτησαν την πολυτεκνική ιδιότητα την διατηρούν ισοβίως.

Τέλος, αυτό που πρέπει να αναφερθεί και είναι σημαντικό, είναι ότι ο καινούργιος νόμος (3454/06) δεν συμπεριλαμβάνει ως πολύτεκνους τους γονείς που έχουν τουλάχιστον 3 παιδιά, απλά τους συμπεριλαμβάνει αποσπασματικά σε κάποιες διατάξεις του, σχετικά με την « ενίσχυση των οικογενειών με τρία τέκνα ».

1.3 Η ΠΟΛΥΤΕΚΝΗ-ΤΡΙΤΕΚΝΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΒΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

Είναι γνωστό ότι η οικογένεια είναι ένας από τους σημαντικότερους θεσμούς της κοινωνίας, παρ' όλες τις αλλαγές που έχει υποστεί ανά τους αιώνες τόσο στη μορφή της όσο και στη δομή της, δεν έχασε το ρόλο της ύπαρξης της. Είναι η μόνη που μπορεί να ικανοποιήσει το κοινωνικό σύνολο και τα άτομα μέλη της.

Η ιδιομορφία της σύνθεσης και των λειτουργιών που επιτελεί την κάνει αναντικατάστατη, η σημασία της ποιότητας των σχέσεων του ανδρόγυνου είναι αρκετά σημαντική. Όταν υπάρχει ισορροπία και ευημερία στο εσωτερικό της οικογένειας, μπορεί και η ίδια να προσφέρει περισσότερα στην ευρύτερη κοινωνία. Οι συνεχείς αλληλεπιδράσεις μεταξύ των μελών της οικογένειας μέσα σε ένα δομημένο πλαίσιο της δίνουν την ταυτότητα της και βοηθούν την λειτουργία της.

Τόσο η συμβολή της πολύτεκνης, όσο και της τρίτεκνης οικογένειας είναι αρκετά σημαντική, καθώς συμβάλλουν αποφασιστικά στην αύξηση του πληθυσμού εξαιτίας του μεγάλου αριθμού τους και μπορούμε να ελπίζουμε, ότι η Ελλάδα θα αντιμετωπίσει τον μεγαλύτερο κίνδυνο που είχε μέχρι σήμερα « τον αφανισμό του έθνους » εξαιτίας του οξύτατου δημογραφικού προβλήματος⁴.

Επίσης, η ύπαρξη μεγάλων οικογενειών θεωρήθηκε ιδιαίτερα ελπιδοφόρα, καθώς πολλές ανθρώπινες υπάρξεις σημαίνουν πολλές ανθρώπινες σχέσεις, άρα και ελπίδα θετικής δράσης για την κοινωνία.

Σε αντίθεση, με την δυτική πολιτισμική επιρροή, τα δυτικά πρότυπα ζωής και τις νέες μορφές οικογένειας, όπου επικρατεί ο εγωκεντρισμός και ο ανθρωποκεντρισμός και το σύγχρονο καταναλωτικό μοντέλο ζωής, η ελληνική οικογένεια βασιζόμενη στις αξίες του Ελληνισμού και του χριστιανισμού επιλέγει ενσυνείδητα την συνέχιση των τόσων αιώνων της παράδοσης με τα θεανθρώπινα στοιχεία της :την γονική αυθεντία με την αγάπη, το ασκητικό

⁴ Κασσιώτου-Παναγιωτοπούλου, Μ., *Συμπεράσματα 5ου Πανελληνίου Συνεδρίου Πολυτέκνων* www.aspe.gr, Αλεξανδρούπολη, Σεπτ.1998.

πνεύμα, την αλληλοβοήθεια, και την συνεργασία⁵.

Οι παλαιότερες γενιές δεν είχαν σαν πρότυπο την καταναλωτική πολυτέλεια, παντρεύονταν για να δημιουργήσουν οικογένεια δηλαδή πολλά παιδιά, υπήρχε αλληλεγγύη μεταξύ τους, εντός και εκτός της οικογένειας. Για παράδειγμα, στις παλαιότερες οικογένειες με ένα μπουφάν μεγάλωναν τρία και τέσσερα παιδιά. Γιατί το μπουφάν του μεγαλύτερου το φορούσε ο μικρότερος κοκ. Αυτό βέβαια, ισχύει και σήμερα σε πολλές οικογένειες, γιατί σ'αυτές είχαν και έχουν την αλληλεγγύη να τα μοιράζονται όλα.

Οι σύγχρονοι Έλληνες δεν έχουν και δεν θέτουν στόχους αρκούνται σε μια κοινωνία του καταναλωτισμού και της εφήμερης απόλαυσης της ζωής.

Επίσης μεγάλη, είναι η συμβολή της οικογένειας στη διατήρηση των κοινωνικά αποδεκτών πατροπαράδοτων αξιών και αρχών, καθώς και η σημασία των προτύπων που βιώνονται μέσα στο οικογενειακό περιβάλλον. Οι αξίες και τα πρότυπα των παλαιότερων έχουν εξασθενήσει στη συνείδηση των σημερινών Ελλήνων.

Η επιβίωση του έθνους έχει απαραίτητη προϋπόθεση την καλλιέργεια της γνήσιας παράδοσης, την καλλιέργεια όλων εκείνων των καθιερωμένων αρχών, αξιών και συνηθειών και των ηθικών αντιλήψεων του τόπου μας που τον κάνει ξεχωριστό. Λέγοντας παράδοση εννοούμε την Ελληνορθόδοξη παράδοση δηλαδή «την μεγαλειώδη σύνθεση των υγιών και διαχρονικών στοιχείων των αρχαίων Ελλήνων προγόνων μας, με την θεία Αποκάλυψη του Χριστιανισμού που είναι θεοπατροπαράδοτη, αλάθητη και αιώνια.»⁶.

1.3.1 ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ

Σημαντικό να αναφερθεί είναι η προβολή της πολύτεκνης οικογένειας ως πρότυπης οικογένειας για τους λόγους που έχω αναφέρει παραπάνω.

Επίσης σημαντικό είναι και το γεγονός ότι η Ελλάδα επέζησε της Τουρκοκρατίας διότι τότε οι ελληνικές οικογένειες κατά το πλείστον ήταν πολύτεκνες. Από πολύτεκνες οικογένειες προέρχονταν όλοι οι ήρωες του 1821. Για παράδειγμα ο Παπαφλέσσας είχε 18

⁵ Κασσιώτου-Παναγιωτοπούλου, Μ., *Συμπεράσματα 5ου Πανελληνίου Συνεδρίου Πολύτεκνων* www.aspe.gr, Αλεξανδρούπολη, Σεπτ.1998.

⁶ Π.Ε.ΦΙ.Π., *Ελληνορθόδοξη Πολύτεκνη Οικογένεια*, π.,αρ.124 Δεκέμβ. 2009 σελ.12

αδέρφια. Ο Κολοκοτρώνης 12 όπως και ο Αθ. Διάκος. Ο Σαμουήλ είχε 11 αδέρφια, ο Καποδίστριας 8. Ο Μακρυγιάννης είχε 12 παιδιά, ο Κανάρης και ο Μιαούλης 7. Σε όλους αυτούς τους πολύτεκνους οφείλεται στο ότι δεν ξεκληρίστηκε το γένος των Ελλήνων παρά τις γενοκτονίες τις οποίες έκαναν οι Τούρκοι άλλοτε με τις σφαγές και άλλοτε με παιδομαζώματα⁷.

Επιπλέον, το 1940 οι πολύτεκνες οικογένειες αποτελούσαν σχεδόν το μισό πληθυσμό της Ελλάδας ήταν εκείνες που κυρίως αγωνίζονταν για τη ελευθερία όλων των λαών και προκάλεσαν Παγκόσμιο θαυμασμό.

⁷ Εθνικό πρόβλημα η υπογεννητικότητα στην Ελλάδα., www.hyper.gr, Νοεμβρ.1995.

1.4 ΠΟΛΥΤΕΚΝΕΣ-ΤΡΙΤΕΚΝΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Τα πρόσφατα στατιστικά στοιχεία της Ελλάδος έδειξαν αύξηση του ποσοστού υπογεννητικότητας, έτσι το κράτος προκειμένου να μειώσει την υπογεννητικότητα, πήρε διάφορα μέτρα, ένα από τα οποία είναι η χορήγηση επιδομάτων και ισόβιας σύνταξης στους γονείς που απόκτησαν το τρίτο παιδί και άνω συμπεριλαμβανομένου και αυτού.

Η Ελληνική Πολιτεία, στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του κρατικού προϋπολογισμού, οφείλει να παρέχει στις πολυμελείς οικογένειες μια οικονομική ενίσχυση, ώστε να ανταπεξέλθουν στις καθημερινές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι οικογένειες αυτές. Οι ασφαλιστικοί φορείς που στηρίζουν οικονομικά τόσο τις πολύτεκνες οικογένειες, όσο και τις τρίτεκνες είναι το ΙΚΑ, ο ΟΓΑ και ο ΟΕΚ. Αναλυτικότερα ο ΟΓΑ:

- **ΟΓΑ (Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων)**

Ο Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων, είναι ένας θεσμός Κοινωνικής Ασφάλισης που εποπτεύεται το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας. Ο ΟΓΑ έχει την Κοινωνική Προστασία του Αγροτικού Πληθυσμού 2,5 εκατομμυρίων αγροτών και άλλες κατηγορίες εργαζομένων του Πρωτογενούς Τομέα Παραγωγής, ανασφάλιστους υπερήλικες, μοναχούς, αλλοδαπούς εργαζόμενους στον Πρωτογενή τομέα, καθώς επίσης και επαγγελματίες βιοτέχνες που ασκούν το επάγγελμά τους κοντά στους αγρότες σε ημιαστικές περιοχές⁸.

Παράλληλα λειτουργώντας ως εντολοδόχος του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, συμμετέχει στη στήριξη των πολύτεκνων οικογενειών, καθώς και των οικογενειών με τρία παιδιά με την χορήγηση πολυτεκνικών επιδομάτων, επίδομα τρίτου παιδιού και ισόβια σύνταξη στην Πολύτεκνη μητέρα.

Πιο συγκεκριμένα :

1. Πολυτεκνικό επίδομα

⁸ Παπαγεωργόπουλος Λ., *Περί...ΟΓΑ*, www.oga.gr, Ιαν. 2010

Χορηγείται:

Στην μητέρα με τέσσερα παιδιά ή στον γονέα χωρίς σύζυγο (μητέρα-πατέρα) με τρία παιδιά και εφόσον έχει την γονική μέριμνα και επιμέλεια αυτών και είναι ο μόνος υπόχρεος αυτών προς διατροφή. Στον ανάπηρο γονέα (μητέρα-πατέρα) με τρία παιδιά με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω ισοβίως. Στον πατέρα με τέσσερα παιδιά από διαφορετικούς γάμους, εφόσον έχει την αποκλειστική ευθύνη διατροφής τους και η μητέρα δεν επιδοτείται για τα παιδιά αυτά. Στα απορφανισθέντα παιδιά και από τους δύο γονείς εφόσον είναι τουλάχιστον δύο.

Προϋποθέσεις για τη χορήγηση πολυτεκνικού επιδόματος :
Να υπάρχει ένα τουλάχιστον άγαμο παιδί ηλικίας μέχρι και 23 ετών. Η πολύτεκνη μητέρα ή ο πολύτεκνος πατέρας και τα συνυπολογιζόμενα παιδιά να είναι Έλληνες υπήκοοι ή υπήκοοι των κρατών-μελών της Ε.Ε. Οι δικαιούχοι και τα επιδοτούμενα παιδιά να διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα. Λήξη καταβολής του επιδόματος. Η καταβολή του ανωτέρου επιδόματος διακόπτεται : Από την 1η Ιανουαρίου του έτους του επόμενου εκείνου που το τελευταίο άγαμο παιδί συμπληρώνει το 23ο έτος της ηλικίας του. Από την 1η του επομένου μήνα εκείνου του γάμου ή του θανάτου του τελευταίου άγαμου παιδιού. Από την πρώτη του επόμενου μήνα εκείνου που το παιδί χάσει την Ελληνική υπηκοότητα ή την υπηκοότητα του κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Επίδομα τρίτου παιδιού

Χορηγείται στην μητέρα που έχει ή αποκτά τρίτο παιδί, το ποσό αυτό ανέρχεται στα 175 € μηνιαίως με την νέα προσαύξηση που πραγματοποιήθηκε την 01/01/2009 και καταβάλλεται μέχρι και την συμπλήρωση του έκτου έτους της ηλικίας του παιδιού. Κατόπιν μειώνεται στα 43,75€ μηνιαίως μέχρις ότου συμπληρώσει το 23 ο έτος της ηλικίας του.

Το επίδομα δίνεται σε όλους τους δικαιούχους ανεξαρτήτως του ύψους του οικογενειακού εισοδήματος καθώς επίσης, θα πρέπει τα παιδιά να έχουν ή να αποκτούν την Ελληνική υπηκοότητα κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε περίπτωση τέκνου που αποκτήθηκε χωρίς νόμιμο γάμο, η μητέρα του πρέπει να έχει την ελληνική υπηκοότητα ή την υπηκοότητα κράτους- μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Απαραίτητη προϋπόθεση για τον δικαιούχο και το παιδί που επιδοτείται είναι η μόνιμη και νόμιμη διαμονή τους στην Ελλάδα. Σε περίπτωση

που η μητέρα απεβίωσε ή εγκατάλειψε τον σύζυγο και τα παιδιά της το επίδομα παραχωρείται στον σύζυγο.

3. Ισόβια σύνταξη

Ισόβια σύνταξη χορηγείται στη μητέρα που:

- Δεν δικαιούται πλέον το πολυτεχνικό επίδομα, επειδή και το τελευταίο άγαμο παιδί της συμπλήρωσε το 23ο έτος της ηλικίας του ή παντρεύτηκε.
- Χαρακτηρίστηκε πολύτεκνη, αλλά δεν έχει τις προϋποθέσεις να της χορηγηθεί το πολυτεχνικό επίδομα.
- Είχε ή έχει τέσσερα (4) παιδιά εν ζωή αλλά δεν χαρακτηρίστηκε πολύτεκνη.

Προϋποθέσεις για τη χορήγηση της ισόβιας σύνταξης :

Η μητέρα και τουλάχιστον τέσσερα από τα παιδιά της να έχουν την ελληνική υπηκοότητα ή την υπηκοότητα κρατους-μέλους της Ε.Ε. ή Ευρωπαϊκού Οικονομικού χώρου να είναι ελληνικής καταγωγής ή να ήλθαν στην Ελλάδα ως πρόσφυγες. Η δικαιούχος να διαμένει μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα. Λήξη καταβολής : Η καταβολή της ισόβιας σύνταξης διακόπτεται, από 1η του επόμενου μήνα του θανάτου ή της αφάνειας ή της απώλειας της ελληνικής υπηκοότητας ή από την 1η του επόμενου μήνα που θα εγκατασταθεί μόνιμα σ άλλη χώρα.

4. Εφάπαξ παροχή

Σύμφωνα με το άρθρο1 του Ν.3454/06 στη μητέρα που αποκτά το τρίτο τέκνο και για κάθε τέκνο μετά το τρίτο από την 1η Ιανουαρίου 2006 και έπειτα θα καταβάλλεται εφάπαξ παροχή 2000 ευρώ, ανεξάρτητα από κάθε άλλο επίδομα, σύνταξη, μισθό, αμοιβή, αποζημίωση ή εισόδημα. Η συγκεκριμένη παροχή απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση του δημοσίου ή τρίτου. Σε περίπτωση θανάτου της μητέρας ή η μητέρα εγκαταλείψει τα παιδιά της υπαίτια ή διακόψει οριστικά τη συγκατοίκηση της μ'αυτά τότε η παροχή καταβάλλεται σε όποιον έχει την ευθύνη διατροφής των παιδιών.

5. Πολυτεκνικό επίδομα τρίτεκνης οικογένειας

Η μητέρα που έχει ή αποκτά τρία ζώντα τέκνα για κάθε άγαμο παιδί της κάτω των 23 ετών. Το επίδομα αυτό διακόπτεται την 1η του επομένου έτους εκείνου, κατά το οποίο το επιδοτούμενο άγαμο τέκνο συμπληρώνει το 23ο έτος της ηλικίας του. Τα τέκνα τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τη θεμελίωση του δικαιώματος λήψης του παραπάνω επιδόματος, είναι αυτά που αποκτώνται από τον ίδιο ή διαφορετικούς γάμους, τα νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετηθέντα, καθώς και τα γεννηθέντα εκτός γάμου. Το ως άνω επίδομα χορηγείται με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και στον πατέρα, ο οποίος έχει τρία ζώντα τέκνα από διαφορετικούς γάμους ή και νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετηθέντα από τον ίδιο τέκνα, εφόσον όμως έχει την αποκλειστική ευθύνη διατροφής τους και η μητέρα δεν επιδοτείται για τα παιδιά αυτά. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος αποβιώσει ή εγκαταλείψει υπαίτια τα παιδιά του ή διακόψει οριστικά τη συγκατοίκησή του με αυτά, η παροχή καταβάλλεται στο πρόσωπο που έχει την ευθύνη διατροφής των παιδιών⁹.

Τα ποσά των πολυτεκνικών επιδομάτων μετά την αύξηση τους σε ποσοστό 2 % μετά 01/01/2009 φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΠΟΛΥΤΕΚΝΙΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ	ΠΟΣΟ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ
Εφάπαξ Παροχή *	2.000,00 €	3193
Επίδομα 3ου παιδιού**	174,28 € / μήνα	56520
Πολυτεκνικό Επίδομα***	43,55 € / μήνα	79694
Πολυτεκνικό Επίδομα τρίτεκνης Οικογένειας ****	43,55 € / μήνα	168614
Ισόβιες συντάξεις	100,24 € / μήνα	176300
Γενικό Σύνολο	132.419.970,40 €	484321

⁹ Επίδοματα πολυτέκνων, www.enet.gr/?i=news.el , 3 Δεκ.2009.

Πηγή: Α.Σ.Π.Ε. (Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος) Καταβολή οικογενειακών πολυτεκνικών επιδομάτων από τον ΟΓΑ.

*Εφάπαξ παροχή για την γέννηση κάθε παιδιού μετά το δεύτερο παιδί.

** Μέχρις ότου κλίσει το έκτο έτος ηλικίας το τρίτο τέκνο μετά θα παίρνει 43,55 € μέχρι να κλίσει το 23ο έτος της ηλικίας του.

*** Για κάθε παιδί μέχρι να συμπληρώσει το 23 ο έτος της ηλικίας του.

**** Για κάθε παιδί μέχρι να συμπληρώσει το 23 ο έτος της ηλικίας του

Τα ανώτερα επιδόματα δικαιούνται οι ακόλουθες κατηγορίες προσώπων:

α) Οι Έλληνες πολίτες.

β) Οι ομογενείς αλλοδαπής υπηκοότητας.

γ) Οι πολίτες Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

δ) Οι πολίτες χωρών που ανήκουν στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Νορβηγία, Λιχτενστάιν και Ισλανδία) καθώς και οι Ελβετοί πολίτες.

ε) Οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες (Ν.Δ. 3989/1959, Α.Ν.389/1968).

στ) Οι ανιθαγενείς που διέπονται από Διεθνείς Συμβάσεις (Ν.139/1975).

ζ) Αλλοδαποί, δικαιούχοι ανθρωπιστικού καθεστώτος παραμονής στην Ελλάδα (άρθρο 8 Π.Δ. 61/1999).

η) Οι πολίτες άλλων κρατών που είναι γονείς τέκνων ελληνικής υπηκοότητας.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΜΕΛΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΓΑ

Γενικότερα, υπάρχει στήριξη για τις πολυμελείς οικογένειες από το κράτος και αυτό φαίνεται από τα οικογενειακά επιδόματα, τα οποία έχει θεσπίσει το κράτος για τις οικογένειες αυτές.

Πιο συγκεκριμένα, ο ΟΓΑ ως εντολοδόχος του Υπ. Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, παρέχει τα επιδόματα στις τρίτεκνες και πολύτεκνες οικογένειες.

Αναλυτικότερα με την πολιτική που εφάρμοσε το κράτος προβλέπει, επίδομα τρίτου παιδιού μέχρι την ηλικία των έξι ετών, επίδομα για τις πολύτεκνες οικογένειες με τέσσερα παιδιά και άνω, πολυτεκνικό επίδομα για τρίτεκνες οικογένειες, ισόβια σύνταξη για την πολύτεκνη μητέρα και εφάπαξ παροχή για την απόκτηση τρίτου παιδιού και για κάθε παιδί μετά το τρίτο. Τα επιδόματα αυτά δίνονται από το κράτος χωρίς έλεγχο εισοδήματος για τον λόγο, ότι η συγκεκριμένη πολιτική εφαρμόστηκε για να δοθούν κίνητρα για την απόκτηση περισσότερων παιδιών, καθώς παρατηρήθηκε μείωση των γεννήσεων στην χώρα μας, τις τελευταίες δεκαετίες.

Επίσης, οι παροχές του ΟΓΑ έχουν προνοιακό χαρακτήρα και ο ΟΓΑ λειτουργεί ως εντολοδόχος του Υπ. Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, οπότε εύλογα καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα επιδόματα αυτά από μόνα τους δεν θα ήταν αρκετά υψηλά

Συμπερασματικά λοιπόν το κράτος από την πλευρά του απέτυχε με την πολιτική που εφάρμοσε. Αφενός με την χορήγηση των επιδομάτων που είναι θετικό από την μια πλευρά, από την άλλη φαίνεται ότι δεν επαρκούν για την επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων, δηλαδή την οικονομική ενίσχυση των οικογενειών αυτών.

Αφετέρου, απέτυχε στην αύξηση των γεννήσεων καθώς τα ποσά που δίνονται είναι πολύ μικρά σε σχέση με τις ανάγκες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν πραγματικά οι οικογένειες αυτές και σε αντίθεση με τα προσδοκώμενα ο αριθμός των πολύτεκνων οικογενειών μειώθηκε αντί να αυξηθεί.

- **ΟΕΚ (Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας)**

Είναι ο κύριος φορέας στήριξης της κοινωνικής κατοικίας στην Ελλάδα. Αποτελεί όργανο άσκησης κοινωνικής στεγαστικής πολιτικής και κοινωνικής προστασίας για μία διεύρυνση της οικογένειας στη βάση της συμβίωσης λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κατάσταση των οικογενειών και τις συνθήκες στέγασης αυτών. Το Ειδικό πρόγραμμα πολυτέκνων, αφορά δικαιούχους που προστατεύουν τρία παιδιά και άνω. Οι δικαιούχοι αυτοί, εφόσον πληρούν τις

ασφαλιστικές και λοιπές προϋποθέσεις του Κανονισμού, δικαιούνται να λάβουν στεγαστική συνδρομή¹⁰:

- με τη μορφή έτοιμης κατοικίας, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη να τους δοθεί.
- με στεγαστικό δικαίωμα, εάν δεν υπάρχει διαθέσιμη κατοικία, ώστε ο δικαιούχος να εξεύρει κατοικία στην ελεύθερη αγορά, την οποία ο Ο.Ε.Κ. θα του αγοράσει και θα του την παραχωρήσει.
- με άτοκο δάνειο για αγορά ή ανέγερση κατοικίας.

Επίσης, ο ΟΕΚ έχει προβλέψει ειδικό διαρκές πρόγραμμα κατ' εξαίρεση παροχής στεγαστικής συνδρομής σε άτομα με ιδιαίτερα έντονες κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες και σε άγαμες μητέρες. Καθώς και σε ιδιαίτερα εξαιρετικές περιπτώσεις έντονης κοινωνικής ή οικονομικής ανάγκης δικαιούχου, μπορεί να του δοθεί από τον Ο.Ε.Κ., με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου, ανάλογα μπορεί να δοθεί, δάνειο αυτοστεγάσης ή έτοιμη κατοικία, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη, ή στεγαστικό δικαίωμα, εφόσον δεν υπάρχει διαθέσιμη κατοικία.

Ο αριθμός των κατοικιών που παραχωρούνται ετησίως με τον τρόπο αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα κατοικίες ετησίως. Επίσης σε άγαμες μητέρες που προστατεύουν τουλάχιστον ένα παιδί, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού του Ο.Ε.Κ. μπορεί να δοθεί με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Ε.Κ. έτοιμη κατοικία ή στεγαστικό δικαίωμα ή δάνειο αυτοστεγάσης. Ο αριθμός των κατοικιών αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα ετησίως.

Βέβαια θετικό είναι και το γεγονός ότι ο ΟΕΚ έχει προβλέψει και παρέχει μικρά δάνεια αποπεράτωσης και επισκευής ή επέκτασης υπάρχουσας κατοικίας.

Πιο συγκεκριμένα παρέχει:

1. Άτοκα δάνεια από κεφάλαια του ΟΕΚ για αποπεράτωση υπάρχουσας κατοικίας:

Πρόκειται για δάνεια που χορηγούνται από κεφάλαια του ΟΕΚ. Το ποσό είναι 25.000

¹⁰ Οργανισμός Εργατικής κατοικίας., *Ειδικό πρόγραμμα πολυτέκνων*, www.oek.gr, Νοεμβ.2007.

€ για έγγαμους και άγαμους και προσαυξάνεται κατά 4.000 € για κάθε προστατευόμενο παιδί. Τα δάνεια αποπεράτωσης υπάρχουσας κατοικίας εξοφλούνται σε 15 χρόνια σε άτοκες εξαμηνιαίες δόσεις. Επίσης παρέχεται περίοδος χάριτος ενός έτους, η οποία θα αρχίζει από την ημερομηνία της λήψεως του δανείου και σε περίπτωση που δεν εξοφληθεί εμπρόθεσμα η δόση, ο δικαιούχος πληρώνει το νόμιμο τόκο υπερημερίας.

Οι δικαιούχοι που κατοικούν στους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου, Φλώρινας και Καστοριάς στις ακριτικές περιοχές του Ανατολικού Αιγαίου και συγκεκριμένα στα νησιά Κω, Ρόδο, Νίσυρο, Σύμη, Κάρπαθο, Ικαρία, Πάτμο, Λέρο, Τήλο, Κάσο, Χάλκη, Κάλυμνο, Καστελόριζο, Σάμο, Χίο, Λέσβο, Λήμνο, Σαμοθράκη καθώς και στα ευρισκόμενα περίξ μικρότερα νησιά που υπάγονται διοικητικά στα μεγαλύτερα απ' αυτά, θα εξοφλούν τα ποσά των δανείων σε 20 έτη, σύμφωνα με τους παραπάνω όρους.

Ακόμη για την ασφάλιση, των ποσών των χορηγουμένων δανείων εγγράφεται υπέρ ΟΕΚ προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση τους είναι η ανεγειρόμενη οικοδομή να βρίσκεται στο στάδιο αποπερατωμένου φέροντος οργανισμού .

2. Άτοκα δάνεια από κεφάλαια του ΟΕΚ για επισκευή ή επέκταση υπάρχουσας κατοικίας:

Τα συγκεκριμένα δάνεια χορηγούνται από κεφάλαια ΟΕΚ. Το ποσό είναι 15.000 € για έγγαμους και άγαμους και προσαυξάνεται κατά 1.500 € για κάθε προστατευόμενο παιδί. Τα δάνεια αποπεράτωσης υπάρχουσας κατοικίας εξοφλούνται σε 15 χρόνια σε άτοκες εξαμηνιαίες δόσεις.

Παρέχεται περίοδος χάριτος ενός έτους, η οποία θα αρχίζει από την ημερομηνία της λήψεως του δανείου. Σε περίπτωση που δεν εξοφληθεί εμπρόθεσμα η δόση, ο δικαιούχος πληρώνει το νόμιμο τόκο υπερημερίας. Προϋπόθεση για τη χορήγηση δανείου επισκευής είναι η άδεια οικοδομής να έχει εκδοθεί 15 τουλάχιστον έτη πριν από την υποβολή της αίτησης.

Όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο ρυθμίζεται η εξόφληση του δανείου, οι δικαιούχοι του ΟΕΚ, που έχουν δανειοδοτηθεί μέσω των άνω προγραμμάτων, μπορούν να προεξοφλήσουν το άληκτο κεφάλαιο του δανείου τους με έκπτωση 20%, εφόσον η εξόφληση γίνει μετά την παρέλευση πενταετίας από την ημερομηνία υπογραφής της δανειακής

σύμβασης, με την προϋπόθεση ότι έχουν λάβει όλο το ποσό του δανείου και έχουν αποπληρώσει εμπρόθεσμα τις δόσεις, που αντιστοιχούν στο διάστημα αυτό. Ακόμη μπορούν να εξοφλούν τη συνολική οφειλή τους με έκπτωση 50%, αφού καταβάλουν και τυχόν τόκους υπερημερίας, για τους οποίους δεν παρέχεται έκπτωση.

Επίσης ο ΟΕΚ παραχωρεί έτοιμες κατοικίες σε οικισμούς που κατασκευάζει σε όλη την Ελλάδα. Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα συμμετέχουν δικαιούχοι κατεξοχήν χαμηλών εισοδηματικών κατηγοριών για διανομή κατοικιών με την διαδικασία της κλήρωσης.

Ο ΟΕΚ με το πρόγραμμα ανέγερσης οικισμών οργανωμένης δόμησης, προσφέρει όχι μόνο μια ολοκληρωμένη πρόταση για τη στέγαση των εργαζομένων, αλλά και μία ολοκληρωμένη πρόταση για την οικιστική παρέμβαση στο χώρο, για την κατασκευή ενός δομημένου συνόλου αρμονικά ενταγμένου στο ευρύτερο περιβάλλον το οποίο σέβεται και μάλιστα αναβαθμίζει. Οι μελέτες των νέων οικισμών του ΟΕΚ έχουν στόχο τη διαμόρφωση ενός ελκυστικού και οικείου πολεοδομικού χώρου, με αυτάρκεια στην εξυπηρέτηση.

Παρά τη συνεχή ανοδική πορεία της ποιότητας των οικισμών του ΟΕΚ το κόστος κατασκευής το οποίο αποπληρώνουν οι δικαιούχοι παραμένει πάντα σε πολύ χαμηλά επίπεδα συμπεριλαμβανομένων και των έργων διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου, ενώ με τη δημιουργία Τράπεζας Γης, εξασφαλίζονται οι προϋποθέσεις για την ομαλή συνέχιση του διευρυμένου κατασκευαστικού προγράμματος στο άμεσο και το απώτερο μέλλον.

Τέλος ο ΟΕΚ παρέχει δανειοδοτικό πρόγραμμα επιδότησης επιτοκίου στο οποίο συμμετέχουν όλοι οι εργατοϋπάλληλοι και συνταξιούχοι ασφαλισμένοι σε Οργανισμό κύριας ασφάλισης μισθωτών, από τον οποίο έχουν παρακρατηθεί εισφορές υπέρ του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας, εφόσον πληρούν τις ασφαλιστικές και λοιπές προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό του ΟΕΚ. Καθώς επίσης και οι πολύτεκνοι που προστατεύουν τρία παιδιά και πάνω και εφόσον δεν επιθυμούν να συμμετέχουν στο ειδικό πρόγραμμα πολυτέκνων για τη χορήγηση ατόκου δανείου αγοράς κατοικίας.

Οι πιο πάνω δικαιούχοι πρέπει να έχουν ετήσιο καθαρό οικογενειακό εισόδημα από 6.457 € και πάνω.

Τα δάνεια χορηγούνται από στεγαστικά κεφάλαια των τραπεζών και εξοφλούνται σε 15 χρόνια σε μηνιαίες τοκοχρεωλυτικές δόσεις. Ο ΟΕΚ επιδοτεί το επιτόκιο αυτών των δανείων για 9 χρόνια παράλληλα με το Δημόσιο που επιδοτεί το ίδιο επιτόκιο για 7,5 χρόνια.

Το επιτόκιο επί του οποίου υπολογίζονται οι επιδοτήσεις είναι το εκάστοτε ισχύον

κυμαινόμενο επιτόκιο των τραπεζών για στεγαστικά δάνεια. Συγκεκριμένα είναι το εκάστοτε επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

- **Ο.Α.Ε.Ε (Οργανισμός Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών)**

Ο Ο.Α.Ε.Ε. ιδρύθηκε σύμφωνα με το Ν.2676/99 υπό την Ενοποίηση των Ταμείων Τ.Ε.Β.Ε., ΤΑΕ , ΤΣΑ.

Οι παροχές του οργανισμού αυτού προς την οικογένεια είναι πολύ λίγες. Ο οργανισμός περισσότερο επικεντρώνεται στην παροχή συντάξεων προς τους ασφαλισμένους του.

Γενικά η ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε αποδεικνύεται ελλιπής, αφού για την κάλυψη της οικογένειας δεν προβλέπει κανένα επίδομα. Πουθενά δεν γίνεται πρόβλεψη εντονότερης προστασίας για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και μορφές οικογένειας που συνήθως πλήττονται από τον κοινωνικό αποκλεισμό.

- **Ι.Κ.Α (Ίδρυμα Κοινωνικής Ασφάλισης)**

Οι χορηγούμενες από το ΙΚΑ παροχές σε χρήμα και επιδόματα, αποβλέπουν να ενισχύουν οικονομικά τους ασφαλισμένους, τους συνταξιούχους και τα μέλη της οικογένειας τους, ώστε να εξασφαλίσουν ένα ελάχιστο όριο συντήρησης.

Ο ΟΑΕΔ χορηγεί παροχές ασφάλισης στους δικαιούχους (οικογενειακά επιδόματα) μέσω της ασφάλισης στο ΙΚΑ.

Στην Κοινωνική Ασφάλιση της χώρας μας οι αυτοτελείς παροχές οικογενειακών βαρών απονέμονται από τον διανεμητικό λογαριασμό οικογενειακών επιδομάτων των μισθωτών (Δ.ΛΟ.Ε.Μ). Ο κοινωνικός κίνδυνος που καλύπτεται με τις παροχές Δ.ΛΟ.Ε.Μ είναι η οικονομική επιβάρυνση του ασφαλισμένου μισθωτού από το κόστος συντηρήσεως των ανήλικων παιδιών του.

Ο στόχος του ΟΑΕΔ με την χορήγηση των οικογενειακών επιδομάτων είναι η άμβλυση των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων, αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος, καθώς επίσης και η ενίσχυση του οικογενειακού εισοδήματος , ιδιαίτερα των οικογενειών με μεγάλα οικογενειακά βάρη.

Οι εισφορές του Δ.ΛΟ.Ε.Μ συνεισπράττονται με τις υπέρ του ΙΚΑ εισφορές , εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων του ΙΚΑ.

Όπως έχει διαπιστωθεί τα επιδόματα Δ.ΛΟ.Ε.Μ δεν εκπληρώνουν τους στόχους που θέτουν και που είναι η αύξηση της γεννητικότητας και η ενίσχυση του οικογενειακού επιδόματος. Αυτό γιατί το επίδομα που χορηγείται για τα παιδιά ακόμα και με τις προσαυξήσεις που γίνονται για τους πολύτεκνους δεν προσεγγίζει το πραγματικό κόστος ανατροφής των παιδιών και έτσι δεν ενθαρρύνεται και η τεκνοποίηση.

Οι οικογένειες που θεωρούνται πολύτεκνες κατατάσσονται στις περιπτώσεις έντονης κοινωνικής και οικονομικής ανάγκης και αντιμετωπίζονται κατά προτεραιότητα. Βέβαια εκτός την κλιμάκωση των ευνοϊκών ρυθμίσεων που γίνονται βάσει τον αριθμό των παιδιών, δεν υπάρχουν άλλες ειδικές ρυθμίσεις για τους πολύτεκνους.

Δεν δικαιούνται οικογενειακά επιδόματα τα παιδιά των ανασφάλιστων εργαζομένων και των αγροτών. Δικαιούνται αυτοί οι οποίοι είναι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ και τα λαμβάνουν μέσω του Δ.ΛΟ.Ε.Μ . Όμως οι αγρότες αποτελούν μεγάλη μερίδα του εργατικού δυναμικού στη Ελλάδα και είναι μία ομάδα που παρουσιάζει υψηλά ποσοστά πολύτεκνων οικογενειών καθώς και φτώχειας , εντούτοις στερείται των οικογενειακών επιδομάτων του παραπάνω οργανισμού αφού τα επιδόματα τα παίρνουν μόνο οι μισθωτοί.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στη σημερινή εποχή, οι ανάγκες των οικογενειών γενικότερα αυξάνονται, μεγαλώνουν και διαφοροποιούνται συνεχώς. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, οι οικογένειες να προσπαθούν να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις της κοινωνίας αλλάζοντας συνεχώς την δομή και την μορφή τους.

Το κράτος προκειμένου από την μία πλευρά, να αυξήσει την γεννητικότητα της χώρας. Από την άλλη προσπαθεί να στηρίξει τις οικογένειες και ειδικότερα τις πολύτεκνες και τις τρίτεκνες, καθώς είναι οι οικογένειες που αντιμετωπίζουν το μεγαλύτερο πρόβλημα. Σύμφωνα με έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί οι πολύτεκνες και οι τρίτεκνες οικογένειες εμφανίζουν τα μεγαλύτερα ποσοστά φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Για αυτό τον λόγο, το κράτος προκειμένου να εξυπηρετήσει αυτούς τους δύο στόχους θεσμοθέτησε τα επιδόματα, σαν βοήθημα-οικονομική ενίσχυση των πολυμελών οικογενειών.

Ο κυριότερος λόγος που έχουν καθιερωθεί τα επιδόματα και οι συντάξεις των πολύτεκνων μητέρων είναι η αύξηση της γεννητικότητας για αυτό και με την ισχύουσα νομοθεσία τα επιδόματα αυτά δίνονται χωρίς έλεγχο του εισοδήματος. Έτσι οι φτωχότερες οικογένειες που έχουν και τα περισσότερα παιδιά, ωθούνται στο να κάνουν ακόμα περισσότερα. Από την άλλη, οι πλουσιότερες που έχουν και τα λιγότερα παιδιά αρκούνται στο να παρέχουν περισσότερα αγαθά στα παιδιά τους και να επενδύουν τα χρήματα τους στην ικανοποίηση άλλων αναγκών (στον εξοπλισμό των σπιτιών τους με την σύγχρονη τεχνολογία, σε ακριβά αυτοκίνητα κ.α.) και όχι στην απόκτηση παιδιών.

Τα μέχρι σήμερα εφαρμοζόμενα μέτρα από το ελληνικό κράτος, αποδείχθηκαν ανεπαρκή και αναποτελεσματικά. Αφενός, τα επιδόματα τα οποία έχουν θεσμοθετηθεί καλύπτουν ένα μέρος των εξόδων καθώς είναι μικρά. Αφετέρου, οι πολυμελείς οικογένειες με το πέρασμα του χρόνου από την εφαρμογή της πολιτικής μέχρι σήμερα, μειώθηκαν αντί να αυξηθούν.

1.5 ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Είναι σημαντικό να εφαρμοστεί στην πράξη η διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σύμφωνα με την οποία η οικογένεια, είναι το φυσικό και θεμελιώδες στοιχείο της κοινωνίας και έχει δικαίωμα να προστατεύεται από τη κοινωνία και την πολιτεία¹¹. Κάθε πρόσωπο δικαιούται ενός επιπέδου ζωής, το οποίο θα είναι ικανό να εξασφαλίσει στον ίδιο και στην οικογένεια του υγεία, ευημερία, τροφή, ρουχισμό, κατοικία και ιατρική περίθαλψη.

Επίσης, κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα σε δίκαιη και ικανοποιητική αμοιβή που να εξασφαλίζει στον ίδιο και στην οικογένεια του συνθήκες ζωής άξιες στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Ένα σημαντικό νομοθέτημα είναι εκείνο του αστικού κώδικα, που περιλαμβάνεται στα άρθρα 1346 έως το 1709, με τον τίτλο «Οικογενειακό Δίκαιο». Το Οικογενειακό Δίκαιο, περιλαμβάνει το σύνολο των κανόνων του Δικαίου που διέπουν τις εκ του νόμου ή της συγγένειας γενόμενες περιουσιακές σχέσεις και μάλιστα, αυτές των συζύγων μεταξύ τους, των εξώγαμων τέκνων και των συγγενών αυτών, καθώς και τις σχέσεις που απορρέουν από το θεσμό της επιτροπείας και της κηδεμονίας. Το συγκεκριμένο νομοθέτημα άρχισε να ισχύει αναδρομικώς από τις 23/02/1946.

Επίσης, στο σύνταγμα του 1975 και στο άρθρο 21, γίνεται εκτενής αναφορά στην οικογένεια και στην υποχρέωση της πολιτείας για στήριξη της και ιδιαίτερα της πολύτεκνης οικογένειας.

Πιο συγκεκριμένα στο άρθρο 21 αναφέρονται τα παρακάτω:

« Η οικογένεια ως θεμέλιο συντηρήσεως και προαγωγής του έθνους, ως και ο γάμος, η μητρότητα και η παιδική ηλικία, τελούν υπό την προστασία του κράτους. Πολύτεκνες οικογένειες, ανάπηροι πολέμου και ειρηνικής περιόδου, χήρες και ορφανά των εν πολέμου πεσόντων, θύματα πολέμου, ως και οι πάσχοντες εξ' ανιάτου σωματικής και πνευματικής νόσου δικαιούνται της ειδικής φροντίδας του κράτους».

«Το κράτος μεριμνά για την υγεία των πολιτών και λαμβάνει ειδικά μέτρα για την προστασία της νεότητας, του γήρατος, της αναπηρίας, για την περίθαλψη των απόρων. Η απόκτηση κατοικίας υπό την στερουμένων ταύτης, ή ανεπαρκώς στεγαζομένων, αποτελεί αντικείμενο ειδικής φροντίδας του κράτους».

¹¹ Πιντέρης, Γ., *Εσύ τα δικαιώματα και οι άλλοι*, Εκδόσεις θυμάρι, Αθήνα, Δεκ.1987, σελ.172-178.

Τέλος, σημαντικό είναι να αναφέρουμε ότι το 1927 είναι η πρώτη φορά που ψηφίζεται από την πλευρά της πολιτείας νομοθετικό μέτρο για την μέριμνα και την προστασία των πολύτεκνων οικογενειών.

1.6 ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ.

Ο νόμος 1910 /1944 αποτελεί μέχρι σήμερα το βασικό νομοθέτημα για την προστασία των πολυτέκνων και πολλές από τις διατάξεις του, έστω και τροποποιημένες ή αντικατεστημένες εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι και σήμερα.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1970 παρατηρείται ένταση του δημογραφικού προβλήματος και σε συνδυασμό με τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα που συνεπάγεται η ανατροφή των παιδιών, ουσιαστικά οδήγησε για πρώτη φορά την πολιτεία στη λήψη μέτρων οικογενειακής πολιτικής . Με το νομοθετικό διάταγμα 1153/1972 καθιερώνεται για πρώτη φορά ο θεσμός για την παροχή οικογενειακών επιδομάτων σε οικογένειες με δύο παιδιά και άνω.

Αν και μικρό το επίδομα, είχε μια σχετική αξία για την εποχή του. Βέβαια, δεν είχε καμία τιμαριθμική αναπροσαρμογή και έτσι κατέληξε να είναι άνευ σημασίας και αποτελεσματικότητας. Με το νόμο 1041 / 1980 δόθηκε μια αύξηση, η οποία όμως δεν επέφερε καμία βελτίωση στην αξία του επιδόματος αυτού.

Σαν θετικό μέτρο αξίζει να αναφερθεί η εφαρμογή του νόμου 1563/1985 για την απαλλαγή των πολύτεκνων οικογενειών κατά τα 2/3 από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης για την αγορά αυτοκινήτου. Η απαλλαγή ήταν αρχικά για αυτοκίνητα μέχρι 1800 κυβικά και με το άρθρο 51 του νόμου 1882/1990 επεξετάθη η απαλλαγή για αυτοκίνητα μέχρι 2000 κυβικά και με την ψήφιση του νόμου 3220/2004 στο άρθρο 12 τροποποιήθηκε και εφαρμόστηκε και για αυτοκίνητα με κυλινδρισμό 2000 κυβικά και άνω με πενήντα τις εκατό μείωση στον ειδικό φόρο κατανάλωσης για την αγορά αυτοκινήτου. Λίγο αργότερα επεκτάθηκε με το νόμο 3454/2006 και χορηγήθηκε αναλογικά και στους γονείς ή γονέα με τρία παιδιά ανήλικα.

Ένα ακόμα σημαντικό νομοθέτημα είναι και ο νόμος 1648/1986, για την αναγκαστική τοποθέτηση των πολυτέκνων και παιδιών πολυτέκνων σε ορισμένες θέσεις εργασίας στον ευρύτερο δημόσιο τομέα σε επιχειρήσεις κ.λπ. Σημαντικές ρυθμίσεις για τους διορισμούς των πολυτέκνων γονέων κυρίως και δευτερευόντως για τα παιδιά τους , επέφερε η ψήφιση του ισχύοντος νόμου 2190/1994.

Συναφείς είναι και οι νόμοι 2643/1998 και 3454/2006 με τους οποίους συμπεριλαμβάνει και τους τρίτεκνους για την πρόσληψη τους σε θέσεις στο ευρύτερο

δημόσιο, βέβαια σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να θεωρούμε ότι λύθηκε το πρόβλημα της ανεργίας των πολυμελών οικογενειών συμπεριλαμβανομένου και των τριτέκνων, καθώς είναι πολύ μικρό το ποσοστό κάλυψης των προκηρυσσόμενων θέσεων και δεν είναι καθολικής κάλυψης.

Ένα ακόμα από τα πλέον σημαντικά νομοθετήματα για την στήριξη της οικογένειας και συγκεκριμένα της πολύτεκνης ήταν και ο νόμος 1892/1990 με το οποίο δόθηκε το επίδομα και η σύνταξη στην πολύτεκνη μητέρα. Όπως επίσης σημαντικό είναι, και το νομοθέτημα 3454/2006 για την εφ'άπαξ παροχή των 2000 € για τη γέννηση του τρίτου παιδιού και για κάθε παιδί μετά το τρίτο ανεξάρτητα από κάθε άλλο επίδομα, μισθό, σύνταξη, αμοιβή, ή αποζημίωση ή εισόδημα.. Βέβαια εκείνο που αποτέλεσε πρωτοτυπία σε ευρωπαϊκό επίπεδο ήταν η χορήγηση της τιμητικής σύνταξης.

Επίσης, η παροχή έτοιμων κατοικιών σε πολύτεκνες οικογένειες, είναι ένα από τα θετικά μέτρα της πολιτείας, καθώς και τα δάνεια τα οποία δίνονται. Πλην όμως το ύψος των δανείων με την αύξηση που έχουν πλέον οι τιμές των οικοδομών, δεν επαρκεί για την αγορά κατοικίας, εάν δεν υπάρξει και ανάλογο κομπόδεμα των ενδιαφερομένων.

Η φορολογική πολιτική που έχει εφαρμοσθεί από τους νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά καιρούς, όσον αφορά τους πολύτεκνους και τους τρίτεκνους, είναι σχετικά με το ύψος του αφορολόγητου εισοδήματος το οποίο αποφασίζεται κάθε χρόνο από τον Υπ. Οικονομικών.

Τα μέτρα που λαμβάνονται κατά καιρούς για την στήριξη της πολύτεκνης οικογένειας και κυρίως της τρίτεκνης οικογένειας δεν είναι συνολικά αλλά αποσπασματικά και αφορά ένα μικρό ποσοστό του πληθυσμού τους.

1.7 ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η χώρα μας είναι η υπογεννητικότητα. Η μείωση δηλαδή της συχνότητας των γεννήσεων στην Ελλάδα. Η αυξανόμενη υπογεννητικότητα σε συνδυασμό με την αύξηση του μεγέθους της αναλογίας των ηλικιωμένων στο συνολικό πληθυσμό απειλούν, με εξαφάνιση του έθνους μας. Η εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας (1950 – 1980), ο δείκτης γονιμότητας, ο συνολικός πληθυσμός και οι γεννήσεις ζώντων φαίνονται στον παρακάτω πίνακα (πίνακας .1).

Πίνακας 1.5.1 : Εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας, 1950 - 1980. Δείκτης γονιμότητας, Συνολικός πληθυσμός, Γεννήσεις ζώντων

Χρονολογία	Πληθυσμός	Γεννήσεις	Δείκτης Γονιμότητας ή αναλογίας παιδιών ανά γυναίκα
1941	7.132.801	198.200	2,80
1951	7.632.801	156.000	2,48
1961	8.388.553	150.000	2,40
1971	8.768.640	140.000	2,29
1981	9.739.589	140.000	2,07
1986	9.895.801	113.000	1,58

Πηγή: Σύλλογος Προστασίας Αγέννητου Παιδιού, 2009.

Στον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε μία συνεχόμενη αύξηση στον συνολικό πληθυσμό, παρόλο που οι γεννήσεις μειώνονται. Για να διατηρηθεί ο πληθυσμός σε σταθερά επίπεδα, θα πρέπει σε κάθε γυναίκα να αντιστοιχούν 2,1 παιδιά, δηλαδή οι 100 γυναίκες θα πρέπει να γεννήσουν 210 παιδιά. Η καθοδική πορεία της γεννητικότητας οφείλεται τόσο στη μεγάλη ελάττωση του αναπαραγωγικού πληθυσμού, όσο και στη συνεχιζόμενη μείωση του αριθμού των πολυτέκνων οικογενειών.

Ο αριθμός των πολύτεκνων οικογενειών με το πέρασμα των χρόνων μειώθηκε και συνεχίζει να μειώνεται. Ενώ το 1821 το 70 % του πληθυσμού προέρχονταν από πολύτεκνες οικογένειες, το 1940 έφτασε μόλις το 50 % του πληθυσμού. Ο αριθμός των πολύτεκνων οικογενειών με πέντε παιδιά και πάνω έφθανε το 1940 τις 165.000 οικογένειες, το 1950 τις 95.000, και το 1970 τις 43.000. Το 1979 οι οικογένειες με πέντε παιδιά και πάνω φτάνουν τις 16.000 οικογένειες, όμως με την αλλαγή της νομοθεσίας που έγινε και αναγνωρίστηκαν ως πολύτεκνες και οι οικογένειες με τέσσερα παιδιά προστέθηκαν άλλες 50.000 οικογένειες. Μία πενταετία αργότερα το 1984, οι οικογένειες με τέσσερα παιδιά φτάνουν τις 40.000 και αυτές με πέντε παιδιά και πάνω τις 5.000¹².

Επίσης για να γίνει πιο αισθητή η αύξηση της υπογεννητικότητας σήμερα, σημαντικό είναι να αναφερθεί και η μείωση μαθητών στα δημοτικά σχολεία, η Ελλάδα είχε συγκεκριμένα 813.353 μαθητές το 1990, ενώ το 2000 οι μαθητές έφταναν τους 643.457, δηλαδή 170.000 λιγότερους μαθητές μέσα σε μια δεκαετία. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα κάθε χρόνο να κλίνουν όλο και περισσότερα σχολεία. Πιο συγκεκριμένα, την πενταετία 1995-2000 έκλεισαν 586 σχολεία και μόνο το 2000 έκλεισαν 136 δημοτικά σχολεία και 176 γυμνάσια και λύκεια.

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία, φαίνεται ότι με τα χρόνια οι γεννήσεις μειώνονται καθώς επίσης και ο αριθμός των πολύτεκνων οικογενειών. Το κράτος θα πρέπει να λάβει μέτρα άμεσα και αποτελεσματικά, ώστε να ανατρέψει την κατάσταση αυτή.

¹² Μαστρογιάννη, Χαρ., *Το Δημογραφικό πρόβλημα*, [Www.unborn.gr](http://www.unborn.gr), 1987.

1.8 ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΚΑΙ ΤΡΙΤΕΚΝΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το σύγχρονο καταναλωτικό μοντέλο ζωής, η οικονομική δυσπραγία και η αύξηση συμμετοχής των Ελληνίδων στην Αγορά εργασίας είναι οι κυριότερες αιτίες που γενικότερα τα παιδιά και ιδίως τα πολλά παιδιά έχουν σταματήσει να είναι σκοπός ζωής.

Βέβαια ο σημαντικότερος λόγος είναι κυρίως ο οικονομικός, καθώς με την οικονομική κρίση που πλήττει την χώρα μας τα τελευταία χρόνια αλλά και άλλες χώρες της Ευρώπης έχει σαν αποτέλεσμα το κράτος να θέτει συνεχώς νέα μέτρα φορολογικής πολιτικής, προκειμένου να αυξήσει τα έσοδα του, μειώνοντας τα κίνητρα των νέων οικογενειών στην απόκτηση παιδιών και κάνοντας ακόμα δυσκολότερο το έργο των πολύτεκνων οικογενειών. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι να αυξάνεται συνεχώς η υπογεννητικότητα.

Στην Ελλάδα οι πολύτεκνες οικογένειες ανέρχονταν στις 160.057. Οι περισσότερες οικογένειες βρίσκονταν στην Αττική με 35.980 οικογένειες (το 21 % επί του συνόλου των πολύτεκνων οικογενειών) και στην Αιτωλοακαρνανία με 10.147 οικογένειες, ακολουθούσαν η Αχαΐα, η Θεσσαλονίκη και το Ηράκλειο με 8.651, 8.001 και 7.289 πολύτεκνες οικογένειες αντίστοιχα. Αντίθετα, οι λιγότερες οικογένειες βρίσκονται στα Γρεβενά με 489 πολύτεκνες οικογένειες. Ακολουθούν, η Σάμο με 568 και η Καστοριά με την Χίο με 659 και 679 οικογένειες αντίστοιχα. Πιο συγκεκριμένα οι δύο μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδος:

- η Αττική έχει 27.136 οικογένειες με τέσσερα παιδιά, 7.955 οικογένειες με πέντε έως επτά παιδιά και 889 οικογένειες με οκτώ παιδιά και πάνω.
- Αντίστοιχα στην Θεσσαλονίκη υπάρχουν 6.526 οικογένειες με τέσσερα παιδιά, 1.357 με πέντε έως επτά παιδιά και 118 οικογένειες με οκτώ παιδιά και πάνω.

Στην Αττική λοιπόν, με πληθυσμό 3.187.734 κατοίκους αντιστοιχούν 11 οικογένειες ανά 1000 κατοίκους ενώ για την Θεσσαλονίκη 8 οικογένειες ανά 1000 κατοίκους. Η Αιτωλοακαρνανία κατέχει την πρώτη θέση, καθώς αντιστοιχούν 45 πολύτεκνες οικογένειες ανά 1000 κατοίκους. Στην συνέχεια, ακολουθούν οι νομοί Εύβοιας, Λευκάδας και Ρεθύμνης με 39, 37 και 34 οικογένειες ανά 1000 κατοίκους και η Ηλεία, η Άρτα και η Πέλλα με 31 οικογένειες ανά 1000 κατοίκους. Στην τελευταία θέση βρίσκονται η Χαλκιδική και η Φωκίδα

με 6 και 7 οικογένειες αντίστοιχα ανά 1000 κατοίκους και η Θεσσαλονίκη με την Καβάλα που φτάνουν τις 8 και 9 οικογένειες ανά 1000 κάτοικους¹³.

Σύμφωνα με την Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος 1 στους 10 Έλληνες προέρχεται από πολύτεκνη οικογένεια.

Επίσης, σημαντικό να αναφερθεί είναι και το γεγονός, ότι πολύτεκνοι με τέσσερα ανήλικα παιδιά αποτελούν το 2-3 % του πληθυσμού ενώ στα τέλη της δεκαετίας του '70 αποτελούσε το 6% του πληθυσμού¹⁴.

Στις μέρες μας σύμφωνα με τον Σύλλογο Πολυτέκνων Ηρακλείου ο αριθμός των πολύτεκνων οικογενειών ανέρχεται στις 8.500 οικογένειες. Ενώ το 2003-2005 οι πολύτεκνες οικογένειες έφταναν τις 7.289 οικογένειες στο νομό Ηρακλείου. Πανελλαδικά οι οικογένειες σήμερα φτάνουν τις 180.000¹⁵. Το σύνολο των τρίτεκνων οικογενειών ανέρχεται στις 250.000 Πανελλαδικά. Στο νομό Ηρακλείου ο αριθμός τους φτάνει τις 5.500 οικογένειες και αυξάνεται καθημερινά όπως και σε όλους τους τριτεκνικούς συλλόγους καθώς εγγράφονται όλο και περισσότεροι στους καταλόγους των συλλόγων. Επομένως δεν υπάρχουν επαρκή στατιστικά στοιχεία, ώστε να καταλήξουμε σε συμπεράσματα τα οποία να είναι αξιόπιστα.

¹³ Κουτρούλης, Μ., *Οι πολύτεκνες οικογένειες της Ελλάδος*, [Www.teicrete.gr/users/kutruulis/poly..](http://www.teicrete.gr/users/kutruulis/poly..), 2003-2005

¹⁴ *Πολύτεκνες οικογένειες στην Ελλάδα*, [Www.inout.gr/forum.php](http://www.inout.gr/forum.php), 22/01/2010

¹⁵ Παρασύρης, Γ., *Εντάξτε και τους πολύτεκνους στα μέτρα στήριξης των πολιτών που εξήγγειλε ο πρωθυπουργός*, [Www.syllogospolytekn.blogspot.com](http://www.syllogospolytekn.blogspot.com) Δεκ.2009.

1.9 ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΠΟΛΥΜΕΛΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ

Οι πολυμελείς οικογένειες (τρίτεκνες – πολύτεκνες) λόγω του μεγάλου αριθμού των παιδιών αντιμετωπίζουν πολλές δυσκολίες και ιδιαίτερα στον οικονομικό τομέα, καθώς για την ανατροφή και το μέγαλωμα των παιδιών τους αντιμετωπίζουν τεράστια έξοδα.

Υστερα από μελέτες έχει αποδειχθεί ότι τα υψηλότερα ποσοστά φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού σημειώνονται σε οικογένειες με πολλά παιδιά συνήθως τέσσερα και άνω. Όσον αφορά τις οικογένειες αυτές, η φτώχεια είναι συνάρτηση των αυξημένων αναγκών που είναι αποτέλεσμα της απόκτησης πολλών παιδιών και κυρίως ανήλικων, του επαγγέλματος του ατόμου από το οποίο εξαρτάται ολόκληρη η οικογένεια και του περιβάλλοντος στο οποίο διαμένει η οικογένεια αυτή.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί, ότι όσον αφορά το επάγγελμα του «αρχηγού» της οικογένειας, η κατηγορία των εισοδηματιών είναι αυτή που διαθέτει και τις λιγότερες πολύτεκνες οικογένειες, αντίθετα η κατηγορία των αγροτών είναι που περιλαμβάνει αναλογικά τις περισσότερες πολύτεκνες οικογένειες ακολουθώντας οι ελεύθεροι επαγγελματίες και οι δημόσιοι υπάλληλοι¹⁶.

Βέβαια το γεγονός ότι οι περισσότερες πολύτεκνες οικογένειες είναι αγροτικές έχει ιδιαίτερη σημασία κυρίως για την οικονομική κατάσταση των οικογενειών αυτών καθώς στην χώρα μας και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες οι αγρότες κατατάσσονται στην κατηγορία των φτωχών.

Τα τελευταία χρόνια, λόγω του μεγάλου ανταγωνισμού και των αυξημένων απαιτήσεων στην αγορά εργασίας, τα έξοδα για την εκπαίδευση των παιδιών είναι πολύ αυξημένα από την αρχή της εκπαιδευτικής τους σταδιοδρομίας μέχρι και το τέλος. Για μια πολυμελή οικογένεια λοιπόν, η οποία έχει να καλύψει καταρχήν τις βασικές ανάγκες οι οποίες είναι πολλές λόγω του μεγάλου αριθμού των παιδιών, τα έξοδα της εκπαίδευσης των παιδιών είναι πολλές φορές δυσβάσταχτα και μπορεί να οδηγήσουν στη φτώχεια και στον κοινωνικό αποκλεισμό, τόσο την οικογένεια όσο και τα παιδιά. Τα παιδιά αποκλείονται από την εκπαίδευση και την αγορά εργασίας.

¹⁶ Μπαλούρδος Δ.- Σούλης Σ.- Χρυσάκης Μ., «Σχέση εισοδήματος εκπαίδευσης και γονιμότητας, Διλήμματα δημογραφικής πολιτικής», στο Εθνικός Οργανισμός Πρόνοιας, Οικογένεια και οικογενειακή πολιτική σ' ένα μεταβαλλόμενο κόσμο, εκδ. Επτάλοφος, Αθήνα 1994,σ.230.

Επίσης ένα άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα του κοινωνικού αποκλεισμού λόγω της φτώχειας που συναντάται περισσότερο στις αστικές περιοχές είναι ότι στα αστικά κέντρα η οικογένεια παύει να είναι μονάδα παραγωγής και γίνεται μονάδα κατανάλωσης. Τα σύγχρονα καταναλωτικά πρότυπα ζωής, τα έξοδα για την διατροφή, για την στέγη και την εκπαίδευση των παιδιών είναι μεγαλύτερη σε σχέση με τις αγροτικές περιοχές. Στις αγροτικές περιοχές, υπάρχει η δυνατότητα παραγωγής από την ίδια την οικογένεια διαφόρων προϊόντων, η κατοικία είναι συνήθως εξασφαλισμένη και τα πρότυπα κατανάλωσης σ' αυτές τις περιοχές απαιτούν λιγότερα έξοδα.

Σχετικά με την δυνατότητα απόκτησης κατοικίας στα αστικά κέντρα για μια πολυμελή οικογένεια, πρέπει να πούμε ότι είναι περιορισμένη λόγω του μεγάλου κόστους που απαιτείται για ένα μεγάλο σπιτικό ικανό να στεγάσει πολλά άτομα. Το ίδιο βέβαια συμβαίνει και με την ενοικίαση της κατοικίας.

Η πολιτεία οφείλει και πρέπει να προστατεύει και να ενισχύει τις πολυμελείς οικογένειες, οι οποίες από την πλευρά τους ενισχύουν, με τον μεγάλο αριθμό των παιδιών τους, το εργατικό δυναμικό της χώρας, τον στρατό και το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης μέσω των εισφορών τους ως εργαζόμενοι. Θα πρέπει λοιπόν το κράτος να εφαρμόσει μια πολιτική με ειδικές ρυθμίσεις, φοροαπαλλαγές, οικονομική ενίσχυση, επιδόματα υψηλότερα, ικανά να βοηθήσουν τις φτωχές πολυμελείς οικογένειες, καθώς επίσης στέγη και κίνητρα για την δημιουργία νέων πολύτεκνων οικογενειών.

1.10 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Οι πρώτες δεκαετίες μετά την κατάκτηση των Οθωμανών είναι για τους κατοίκους του νησιού μια δύσκολη περίοδος. Οι απώλειες του μακρόχρονου κρητικού πολέμου, το κλίμα αβεβαιότητας, η οικονομική ύφεση, και οι μεταναστεύσεις προκαλούν σημαντική μείωση του πληθυσμού.

Επίσης στις αρχές του 18ου αιώνα μια επιδημία που διαρκεί 4 χρόνια συνεχόμενα προκαλεί πολυάριθμους θανάτους στον πληθυσμό του νησιού, πρόκειται για την γνωστή ασθένεια της πανώλης που πλήττει επανειλημμένα την Κρήτη.

Στη διάρκεια του 18ου αιώνα ο πληθυσμός του νησιού αυξάνεται. Αυτή όμως η δημογραφική ανάπτυξη δεν ακολουθεί σταθερή πορεία στις αρχές του επόμενου αιώνα εξαιτίας των επαναστάσεων. Στον άμαχο πληθυσμό δημιουργούνται απώλειες και σε αρκετές περιπτώσεις πολλοί κάτοικοι αναγκάζονται να εγκαταλείψουν την Κρήτη εξαιτίας του κλίματος ανασφάλειας που επικρατεί.

Σχετικά με τον πληθυσμό της πόλης του Ηρακλείου οι πληροφορίες από Ευρωπαίους περιηγητές είναι ενδιαφέρουσες, αλλά όχι πάντα αξιόπιστες. Ο Γάλλος Ζ.Πίττον Τουρνεφόρ γύρω στα 1700 σημειώνει ότι το Μεγάλο κάστρο έχει πληθυσμό 2000 Μουσουλμάνους, 1000 Εβραίους, 800 Έλληνες Ορθόδοξους και 200 Αρμένιους. Ένα αιώνα αργότερα το 1834 ο Ρόμπερτ Πάσλεν Άγγλος υπολογίζει τους κατοίκους 12.000 από τους οποίους οι 11.000 είναι Μουσουλμάνοι.

Στην πρώτη πραγματικά αξιόπιστη απογραφή που πραγματοποιείται το 1881 ο πληθυσμός της πόλης είναι 21.069 από του οποίους 6.361 είναι Ορθόδοξοι 14.597 Μουσουλμάνοι, 58 Καθολικοί και 51 Εβραίοι.

Στη διάρκεια του 19ου αιώνα χιλιάδες είναι οι Κρητικοί που εξαιτίας των επαναστατικών κινημάτων υποχρεώνονται να εγκαταλείψουν το νησί, κύριος προορισμός είναι το ελεύθερο Ελληνικό κράτος το οποίο αρκετές φορές μεριμνά για την αποκατάσταση τους. Οι Κρήτες πρόσφυγες εγκαθίστανται σε ειδικούς συνοικισμούς όπως είναι η Μινώα στην περιοχή της Αργολίδας και η Κρητική κοινότητα στην Μήλο. Με το καταλάγιασμα του επαναστατικού αναβρασμού αρκετοί από αυτούς επιστρέφουν στον τόπο τους.

Εκτός από την εσωτερική μετανάστευση υπήρχε και η εξωτερική μετανάστευση Κρητών προσφύγων που έκαναν την εμφάνιση τους προς τα τέλη του 19ου αιώνα και ήταν ιδιαίτερα ισχυρή η παρουσία τους στην Αίγυπτο και την Αλεξάνδρεια¹⁷.

Κατά τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα ειδικά μετά το 1922 η ελληνική κοινωνία εισέρχεται σε μία φάση σταδιακής αστικοποίησης,. Εκείνη την περίοδο εμφανίστηκε η αστυφιλία όπως ονομάστηκε , η μετακίνηση δηλαδή του πληθυσμού προς το εσωτερικό της χώρας. Πήρε μεγάλες διαστάσεις και ο πληθυσμός μετακινήθηκε από τις αγροτικές περιοχές προς τις αστικές σε αναζήτηση καλύτερης τύχης ¹⁸.

Το Ηράκλειο αποτελεί μια πόλη της Κρήτης που παρουσιάζει ένα γρήγορο ρυθμό πληθυσμιακής ανάπτυξης και αυτό γιατί ασκεί πληθυσμιακή έλξη, όχι μόνο στο νομό και στις γύρω περιοχές μέχρι τα όρια του νομού αλλά ξεπερνάει και αυτά τα όρια βγαίνοντας έξω από το νομό.

Η οικονομική ανάπτυξη και η έλευση των προσφύγων επιταχύνουν τους ρυθμούς ανάπτυξης των αστικών πληθυσμών. Ο πληθυσμός του Ηρακλείου από 29491 κατοίκους το 1920 αυξάνεται σε 39231 το 1928. Από αυτούς το 1/3 είναι προσφυγικής καταγωγής παράλληλα αυξάνεται και η εσωτερική μετανάστευση και στην πόλη μετακομίζουν πολλοί κάτοικοι της υπαίθρου με την ελπίδα μιας καλύτερης ζωής.

Στην απογραφή του 1940 οι κάτοικοι της πόλης φτάνουν τους 42557 . Την δεκαετία 1961-1971 λόγω της εσωτερικής αλλά και της εξωτερικής μετανάστευσης το Ηράκλειο αποτελεί ένα απο τους οκτώ νομούς που γνώρισε πληθυσμιακή αύξηση την περίοδο εκείνη που κυμαινόταν από 0,3 - 25,6 %¹⁹.

Γενικότερα την πενήνταετία από το 1928 έως το 1981 ο πληθυσμός του Ηρακλείου αυξάνεται με πολύ γρήγορους ρυθμούς το διάστημα αυτό μέχρι που υπερτριπλασιάστηκε και έφτασε στους 111000 κατοίκους. Κι αυτό οφείλεται στο ότι από εκεί περνούν και μεταποιούνται τα πλούσια προϊόντα της αντίστοιχης στο καθένα ενδοχώρας²⁰.

¹⁷ Δημογραφικά στοιχεία, [Www.history.heraklion.gr/hp.php](http://www.history.heraklion.gr/hp.php) Φεβ.2010.

¹⁸ Live - pedía.gr, Δημογραφία Ελλάδας, [Www.livepedia.gr](http://www.livepedia.gr), Φεβ.2010.

¹⁹ Παρίκος, Γ., *Το Δημογραφικό, Εκδόσεις «ΕΛΛΗΝ»*, 1994,σελ.191-209.

²⁰ Βαλαώρας, Γ., *Οι προβληματικές επαρχίες της Ελλάδος*, [Www.digilib.lib.unipi.gr](http://www.digilib.lib.unipi.gr), σελ. 143-144.

Κατά την απογραφή του έτους 1991 το Ηράκλειο αριθμούσε 264.486 άτομα, ενώ κατά την απογραφή του έτους 2001, αριθμούσε 294.312 άτομα. Στη δεκαετία αυτή σημειώθηκε μια αύξηση 11,3 %.

Την τελευταία εικοσαετία από το 1981 έως το 2001 παρατηρείται μια πληθυσμιακή αύξηση κατά 30 % και προβλέπεται αύξηση 20 % έως το 2021. Επίσης παρατηρείται μια τάση αρνητική σχετικά με την εξέλιξη της ηλικιακής πυραμίδας με τον παιδικό και νεαρό πληθυσμό να μειώνεται και τον πληθυσμό των ατόμων της τρίτης ηλικίας να αυξάνεται²¹.

Στην εποχή μας, η μέση ελληνική οικογένεια διστάζει να κάνει παιδιά ή ακόμη και μετά την γέννηση του πρώτου παιδιού διστάζει στο να προχωρήσει να κάνει δεύτερο ή και τρίτο παιδί για διάφορους λόγους με κυριότερο τον οικονομικό. Επίσης τα νέα ζευγάρια επιθυμούν γενικότερα την «καλοπέραση» και είναι φυγόπονοι καθώς για το μεγάλωμα των παιδιών απαιτούνται κόποι και θυσίες.

Η πολιτεία γνωρίζοντας το πρόβλημα που αντιμετωπίζει συνολικά η χώρα μας και φυσικά το Ηράκλειο, έχει προχωρήσει μερικώς στην υλοποίηση του πορίσματος της διακομματικής επιτροπής της βουλής από το 1993 και βέβαια με πολύ αργούς ρυθμούς. Για παράδειγμα, έπειτα από 14 χρόνια η πολιτεία συμπεριέλαβε στις πολύτεχνες οικογένειες και αυτές με τρία τέκνα καθώς και στις σχετικές ρυθμίσεις που αφορούν τα δικαιώματα των πολυτέκνων με σκοπό την επίλυση του δημογραφικού προβλήματος.

Τα μέτρα αυτά όμως που λαμβάνονται από τις διάφορες κυβερνήσεις κατά καιρούς, θεωρούνται αναποτελεσματικά και πολλές φορές αποσπασματικά.

1.10.1 ΔΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Στην χώρα μας σήμερα, η υπογεννητικότητα και η δημογραφική γήρανση του πληθυσμού είναι από τις υψηλότερες στην Ευρώπη, όπως δείχνουν τα πρόσφατα στατιστικά στοιχεία. Το δημογραφικό πρόβλημα παίρνει τεράστιες εθνικές διαστάσεις, είναι το σημαντικότερο εθνικό, κοινωνικό και οικονομικό πρόβλημα καθώς εξελίσσεται σε οξύ

²¹ www.heraklion.gr/files.

πρόβλημα για την χώρα μας, που μπορεί να απειλήσει την εθνική μας ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα, είναι ένα θέμα άμεσα συνδεδεμένο με την υπόσταση και το μέλλον του Ελληνικού Έθνους.

Οι δημογραφικές εξελίξεις είναι ανησυχητικές από οικονομικής απόψεως, καθώς η αύξηση του αριθμού των ηλικιωμένων συνοδεύεται με μείωση του αριθμού των πολιτών που βρίσκονται στις λεγόμενες «παραγωγικές ηλικίες» και ως εκ τούτου δημιουργείται εκρηκτικό πρόβλημα εξεύρεσης πόρων για παροχή συντάξεων και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Επίσης, πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι η κύρια αιτία του δημογραφικού προβλήματος της χώρας μας, είναι το μεγάλο ποσοστό φτώχειας (πάνω από 20% του πληθυσμού) και η τραγική έλλειψη δημόσιων υποδομών φροντίδας των παιδιών, κυρίως στην περιφέρεια.

Τα μέτρα που ενδείκνυνται να εφαρμοστούν για την επίλυση του δημογραφικού προβλήματος, έχουν διατυπωθεί στην Ελλάδα από την Ελληνική εταιρία δημογραφικών μελετών και το πόρισμα της Διακομματικής επιτροπής της Βουλής²².

Πιο συγκεκριμένα, είναι τα εξής:

1. Εξασφάλιση απασχόλησης και καταπολέμηση της ανεργίας.

Στην σημερινή εποχή, ένας από τους βασικότερους λόγους όπου οι νέοι δεν συνάπτουν γάμο ή ακόμη και μετά τον γάμο δεν προχωρούν στο να κάνουν παιδιά είναι, οι οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Η ανεργία δημιουργεί σε όλα τα άτομα και ιδιαίτερα στους νέους άνδρες και γυναίκες ανασφάλεια και απογοήτευση στο ξεκίνημα της ζωής τους. Η ανατροφή ενός παιδιού δεν είναι μόνο ευθύνη και αρμοδιότητα των γονέων ή και της μητέρας αλλά του κράτους και της κοινότητας. Επιβάλλεται να ληφθούν μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση, να αναδιοργανωθεί η αμειβόμενη εργασία, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της οικογένειας των παιδιών και των ηλικιωμένων. Επίσης θα πρέπει να δημιουργηθούν συνθήκες απασχόλησης στις παραμεθόριες περιοχές και σε εκείνες που φθίνουν δημογραφικά. Για τους πολύτεκνους, τους γονείς μονογονεϊκών οικογενειών και τις άγαμες μητέρες θα πρέπει να ληφθούν ειδικά μέτρα, όπως άμεση πρόσληψη άνεργων και των παιδιών τους, τήρηση των διατάξεων για μη μετάθεση από τον τόπο κατοικίας τους και επιδότηση των εργοδοτών για την πρόσληψη γονέων και παιδιών από αυτές τις τρεις κατηγορίες.

²² Παρίκος, Γ., *Το Δημογραφικό, Εκδόσεις «ΕΛΛΗΝ»*, 1994,σελ.191-209

2. Απόκτηση κατοικίας.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την δημιουργία νέων οικογενειών, την συγκράτηση και την προσέλκυση του πληθυσμού είναι η απόκτηση κατοικίας. Θα πρέπει λοιπόν, να εξασφαλιστεί στέγη στα νέα ζευγάρια, ώστε να μπορέσουν να θρέψουν τα παιδιά τους σ'ενα υγιεινό και ευχάριστο περιβάλλον. Επίσης είναι γνωστό, ότι οι πολυμελείς οικογένειες αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην καταβολή του ενοικίου, αφού είναι υποχρεωμένες να νοικιάζουν μεγαλύτερα σπίτια. Η παραχώρηση κατοικίας στους γονείς με τρία ή περισσότερα παιδιά και η έκδοση χαμηλότοκων δανείων για την ανέγερση της πρώτης κατοικίας θα επιδρούσε αποτελεσματικά στην οικονομική ανακούφιση των οικογενειών.

3. Αναβάθμιση της θέσης του αγρότη.

Αρκετά σημαντική είναι η χρησιμότητα της αγροτικής οικονομίας, αγροτών και κτηνοτρόφων, για την εξασφάλιση της τροφής των ανθρώπων. Θα πρέπει να παρθούν μέτρα από το κράτος που να προσελκύουν τους νέους στην ύπαιθρο.

4. Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων των μεγάλων αστικών κέντρων.

Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα σχετικά με την αναβάθμιση των συγκοινωνιών των μεγάλων αστικών κέντρων, τον περιορισμό της ρύπανσης και γενικά για την προστασία του περιβάλλοντος. Επίσης θα πρέπει να βελτιωθεί η υγειονομική περίθαλψη και η δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στις μονογονεϊκές και πολύτεκνες οικογένειες όταν οι γονείς δεν ασκούν επάγγελμα ή τα εισοδήματά τους είναι πενιχρά και οι συντάξεις των ηλικιωμένων χαμηλές.

5. Φορολογική πολιτική.

Η εφαρμογή μιας φορολογικής πολιτικής που θα ενισχύει τις περιοχές που φθίνουν δημογραφικά. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί με την μείωση του φόρου προστιθέμενης

αξίας ή ακόμα και πλήρης απαλλαγή στα βιομηχανικά και βιοτεχνικά προϊόντα που παράγονται στις περιοχές που φθίνουν δημογραφικά.

6. Παροχή προστασίας και υπηρεσιών στην έγκυο γυναίκα και τη μητέρα.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να εφαρμόζεται ο νόμος που ορίζει ότι ο εργοδότης δεν μπορεί να αρνηθεί την πρόσληψη ή να προχωρήσει στην απόλυση της εγκύου γυναίκας και της μητέρας μικρών παιδιών. Επίσης πρέπει να δημιουργηθούν οι κατάλληλες ιατρικές υποδομές που θα εξασφαλίζουν την περίθαλψη και την προστασία και την προληπτική υγειονομική περίθαλψη της εγκύου. Επιπλέον, θα πρέπει να δημιουργηθούν περισσότεροι βρεφονηπιακοί σταθμοί και να υπάρξει η βελτίωση τους με αποτέλεσμα οι εργαζόμενες μητέρες να εμπιστεύονται τα παιδιά τους. Και θα πρέπει να αναθεωρηθεί η πολιτική που έχει εφαρμοσθεί για τα επιδόματα μητρότητας και να περιλαμβάνει όλες τις εργαζόμενες μητέρες.

7. Εργασιακές διευκολύνσεις των γονέων.

Θα πρέπει να καθοριστούν ωράρια εργασίας που να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της οικογένειας. Επίσης, θα πρέπει να αποφεύγονται οι μεταθέσεις του ή της συζύγου για όσους εργάζονται στο δημόσιο. Επιπλέον θα πρέπει να επιδιωχθεί η επέκταση του μειωμένου ωραρίου των εργαζόμενων μητέρων, να αυξηθεί η άδεια μητρότητας και τέλος, να βελτιωθούν οι προϋποθέσεις παροχής της γονικής άδειας.

8. Ενίσχυση του εισοδήματος των οικογενειών, ιδιαίτερα αυτών με τρία ή περισσότερα παιδιά.

Οι συνεχείς αυξήσεις στις τιμές των αγαθών και των υπηρεσιών, έχουν σαν αποτέλεσμα από την μία πλευρά να αυξάνουν τις πληθωριστικές πιέσεις και από την άλλη να μειώνουν την αγοραστική δύναμη του εισοδήματος με αποτέλεσμα να υποβαθμίζουν το βιοτικό επίπεδο των νοικοκυριών. Θα πρέπει λοιπόν να υπάρξει μία οικονομική ενίσχυση από το κράτος προς τις οικογένειες που να αντισταθμίζει την διαφορά εισοδήματος και των πληθωριστικών πιέσεων.

9. Φορολογικές ελαφρύνσεις και απαλλαγές.

Στην σημερινή εποχή με τις απαιτήσεις της κοινωνίας, η ανατροφή των παιδιών είναι αρκετά δύσκολη. Το φορολογικό σύστημα που εφαρμόζεται είναι εντελώς άδικο κυρίως τα τελευταία χρόνια και δημιουργεί αντικίνητρο στην δημιουργία οικογένειας. Αν και οι πολύτεκνες οικογένειες πληρώνουν λιγότερους φόρους με τους νόμους που έχουν εφαρμοσθεί, το εισόδημα δεν επαρκεί στην συντήρηση της οικογένεια τους.

10. Προστασία της μονογονεϊκής οικογένειας.

Σημαντικό είναι το βάρος που βαστάζει ο γονέας που είναι ο μόνος υπεύθυνος για την ανατροφή και μόρφωση των παιδιών του γι' αυτό και χρειάζεται ιδιαίτερη προστασία και φροντίδα από το κράτος.

11. Βελτίωση στρατολογικών θεμάτων.

Η βελτίωση στρατολογικών θεμάτων έχει σχέση, με την μείωση του χρόνου στρατιωτικής θητείας του συζύγου πατέρα, μέχρι και την οριστική απαλλαγή του από τα στρατιωτικά καθήκοντα με την απόκτηση των τριών τέκνων.

12. Καταπολέμηση της στειρότητας.

Πολλά είναι τα ζευγάρια που επιθυμούν την απόκτηση ενός ή περισσότερων παιδιών αλλά αντιμετωπίζουν προβλήματα στειρότητας, καθώς επίσης και το μεγάλο κόστος, για τους νέους μεθόδους αναπαραγωγής και τα έξοδα της θεραπείας της στειρότητας. Η ενίσχυση της γεννητικότητας μπορεί να πραγματοποιηθεί με την ανάληψη των εξόδων τεχνητής και εξωσωματικής γονιμοποίησης από το κράτος και τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

13. Μέτρα για την καταπολέμηση της πρόωρης θνησιμότητας.

Το κράτος θα πρέπει να λάβει δραστικά μέτρα για την καταπολέμηση των ασθενειών και την αποφυγή των πρόωρων θανάτων κατά την βρεφική, παιδική και νεανική ηλικία.

14. Οικονομική επανένταξη των παλιννοστούντων και ειδικότερα των ποντίων.

Έρευνες για τους πόντιους έχουν δείξει ότι ο πληθυσμός τους παρουσιάζει όσον αφορά τα δημογραφικά χαρακτηριστικά τους αυξημένη γεννητικότητα και χαμηλούς δείκτες γήρανσης. Η διατήρηση των χαρακτηριστικών αυτών μετά την εγκατάστασή τους στη χώρα μας είναι αναγκαία καθώς η Ελλάδα αντιμετωπίζει μείωση των γεννήσεων.

15. Σύσταση Ινστιτούτου Δημογραφικών μελετών και ερευνών (Ι.Δ.Μ.Ε)

Το Ι.Δ.Μ.Ε συντονίζει τις μελέτες που αφορούν την εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας, στελεχώνεται με επιστημονικό προσωπικό και κυρίως Δημογράφους, Οικονομολόγους, Κοινωνιολόγους, Στατιστικούς, Ιατρούς, ειδικευμένους επιστήμονες στην Πληροφορική, Γεροντολογία και στην ανάπτυξη Αστικού και Περιφερειακού σχεδιασμού.

2.1 ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Στην σημερινή εποχή οι οικογένειες δέχονται πλήγμα εξαιτίας της οικονομικής κρίσης και της ανεργίας, της πτώσης της αγοραστικής δύναμης, της αύξησης των χρεών, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού²³. Η πολύτεκνη οικογένεια έχει αρκετές δυσκολίες, καθώς τα οικογενειακά βάρη που καλείται καθημερινά να αντιμετωπίσει για να ανταπεξέλθει στις σκληρές καθημερινές ανάγκες είναι δυσβάστακτα. Επιβάλλεται λοιπόν, να εφαρμοσθεί μια ολοκληρωμένη κοινωνική πολιτική που θα προστατεύσει και θα στηρίξει τις πολυμελείς οικογένειες.

Πιο συγκεκριμένα τα μέτρα που έχει λάβει το κράτος είναι τα εξής:

1. Οικονομικά μέτρα.

- Ισόβια σύνταξη και επίδομα στην πολύτεκνη μητέρα.
- Επίδομα για την απόκτηση παιδιών.
- Φορολογική απαλλαγή²⁴.
- Μειωμένα τιμολόγια ρεύματος.
- Απαλλαγή από τα τέλη ταξινόμησης και μειωμένους δασμούς για την αγορά αυτοκινήτου.

2. Κοινωνικά μέτρα.

Οι πολύτεκνοι ως προστατευόμενα πρόσωπα ανήκοντας στην ειδική κατηγορία, τυγχάνουν ειδικής αντιμετώπισης και έτσι το κράτος έχει δημιουργήσει διάφορες ευνοϊκές διατάξεις με σκοπό την εξυπηρέτησή τους. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν τα εξής²⁵:

²³ Θεοτοκάτος Β.,-Χρυσόγελος Ε., Ενίσχυση του θεσμού της οικογένειας, π., Ο κόσμος των πολυτέκνων, αρ.39 Απρίλιος - Ιούνιος 2009 σελ.36

²⁴ Θεοτοκάτος Β.,-Χρυσόγελος Ε., Επιστολή της ΑΣΠΕ προς τον προθυπουργό για την λήψη μέτρων υπέρ των πολυτέκνων, π., Ο κόσμος των πολυτέκνων, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2009 σελ.71-72.

- Μειωμένη στρατιωτική θητεία .
- Μειωμένα εισιτήρια στις συγκοινωνίες (50% της τιμής του εισιτηρίου).
- Ευνοϊκό καθεστώς μεταθέσεων των τέκνων που υπηρετούν στο στρατό.
- Ελεύθερη είσοδο σε όλα τα μουσεία και μουσειακούς χώρους.
- Προτεραιότητα στους βρεφονηπιακούς σταθμούς.
- Δωρεάν διανομή τροφίμων (μακαρόνια ,ρύζι ,φέτα)με την προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών.

3. Μέτρα σχετικά με την εργασία-απασχόληση και την ασφάλιση²⁶.

- Πρόσληψη στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα
- Η δυνατότητα πρόσληψης με σειρά προτεραιότητας
- Συμπληρωματικές παροχές από τον ΟΑΕΔ στην εργαζόμενη μητέρα όσον αφορά στον ιδιωτικό τομέα.
- Προστασία της μητρότητας στην εργασία.
- Γονικές άδειες για :
 - α)Άδεια γάμου και γέννησης τέκνου.
 - β) Την ανατροφή του παιδιού.
 - γ)Ασθένεια του παιδιού.
 - δ)Παιδιά με αναπηρία.
 - ε)Η συνταξιοδότηση των εργαζόμενων μητέρων στα ταμεία κύριας ασφάλισης.

4. Μέτρα σχετικά με την εκπαίδευση.

- Το τριάντα τις εκατό των Εισακτέων σε Ανώτατα Στρατιωτικά Ιδρύματα και στις Σχολές των Υπαξιωματικών καλύπτονται κατά σειρά επιτυχίας από

²⁶ Τζιόλας, Ε., *Μέτρα πολιτικής για τις μητέρες και τους πολύτεκνους π.*, Η φωνή των πολυτέκνων, αρ.1,Ιούλιος 2007, σελ. 27-29.

πολύτεκνους.

- Μετεγγραφή σε ΑΕΙ-ΤΕΙ του τόπου συμφερόντων τους αρκεί να το αιτηθούν στο α' εξάμηνο.
- Μοριοδότηση των υποψήφιων σπουδαστών στα Δημόσια ΙΕΚ και καταβολή μειωμένων διδάκτρων.

5. Μέτρα σχετικά με την στέγαση.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την δημιουργία νέων οικογενειών και την απόκτηση παιδιών αποτελεί η απόκτηση κατοικίας. Όσον αφορά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι πολύτεκνες οικογένειες σε σχέση με τις υπόλοιπες οικογένειες είναι σχετικά με την καταβολή ενοικίου, καθώς οι πολυμελείς οικογένειες ενοικιάζουν μεγαλύτερα σπίτια που κοστίζουν ακριβά.

Για την λύση λοιπόν του στεγαστικού προβλήματος σημαντικό ρόλο παίζει η συγκεκριμένη πολιτική που έχει εφαρμοσθεί. Πιο συγκεκριμένα, οι εργαζόμενοι πολύτεκνοι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ, δικαιούχοι του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ) που προστατεύουν τέσσερα παιδιά και άνω έχουν τη δυνατότητα και με δεδομένου ότι διαθέτουν τις τυπικές ασφαλιστικές προϋποθέσεις, να επιλέξουν από τους εξής τρόπους στέγασης²⁷:

1. Παραχώρηση κατοικίας εφόσον υπάρχει διαθέσιμη από τον ΟΕΚ.
2. Άτοκο δάνειο :α) για αγορά κατοικίας και β) για ανέγερση κατοικίας σε ιδιόκτητο οικόπεδο.
3. Χορήγηση στεγαστικού δικαιώματος, εφόσον δεν υπάρχει διαθέσιμη κατοικία.
4. Δύνανται, να τύχουν άτοκου δανείου αποπεράτωσης κατοικίας
5. Δάνειο για αγορά και ανέγερση κατοικίας σε ιδιόκτητο οικόπεδο μέσω του προγράμματος επιδότησης επιτοκίου.
6. Το πρόγραμμα επιδότησης ενοικίου

²⁷ Τζιόλας, Ε., *Μέτρα πολιτικής για τις μητέρες και τους πολύτεκνους*, ο.π., σελ. 26.

2.2 ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΕΚΝΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Οι οικογένειες με τρία παιδιά χρειάζονται στήριξη και ιδιαίτερη μεταχείριση τόσο από την κρατική μέριμνα όσο και από οργανισμούς που σκοπό και στόχο έχουν με την αγάπη τους γι' αυτό που κάνουν να μπορέσουν να κάνουν τη ζωή τους καλύτερη και πιο εύκολη.

Αναλυτικότερα, το κράτος έχει θεσπίσει:

1. Οικονομικά μέτρα

- Χορηγείται από τον ΟΓΑ στη μητέρα για το τρίτο παιδί (και για κάθε παιδί μετά το τρίτο) εφάπαξ ποσό 2.000 € .
- Χορηγείται από τον ΟΓΑ μηνιαίο επίδομα για κάθε παιδί τρίτεκνης ή πολύτεκνης οικογένειας μέχρι την ηλικία των 23 ετών.
- Ειδικά για το τρίτο παιδί μηνιαίο επίδομα μέχρι την ηλικία των 6 ετών.
- Απαλλαγή από την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών (υπέρ ΟΓΑ για σύνταξη, ασθένεια & Αγροτική Εστία) επί ένα έτος για κάθε παιδί μετά το πρώτο παιδί. Χορηγείται σε αγρότισσες ασφαλισμένες στον κλάδο κύριας ασφάλισης αγροτών.
- Στους ασφαλισμένους των φορέων κοινωνικής ασφάλισης (πλην ΟΓΑ) αναγνωρίζεται πλασματικός συντάξιμος χρόνος για κάθε παιδί γεννημένο μετά την 1-1-2000 (1 έτος ή 300 μέρες ασφάλισης για το 1ο παιδί, 2 έτη ή 600 μέρες ασφάλισης για το 2ο παιδί και το ίδιο για το 3ο. Τα ποσά για την εξαγορά βαρύνουν τους ασφαλιστικούς φορείς.
- Μείωση κατά 50% των ασφαλιστικών εισφορών κλάδου κύριας σύνταξης για ένα δωδεκάμηνο για τις μανάδες που γέννησαν το 3ο παιδί. Ισχύει και για την αυτοαπασχόληση.

3. Κοινωνικά μέτρα .

- Χορηγείται κάρτα πολιτισμού από το υπουργείο πολιτισμού που παρέχει ελεύθερη είσοδο στα μουσεία και τους αρχαιολογικούς χώρους, σε ορισμένες παραστάσεις της Λυρικής Σκηνής και του Εθνικού θεάτρου και έκπτωση σε συγκεκριμένα θέατρα και στο Σύλλογο Βιβλιοπωλών Βορείου Ελλάδος. Η χορήγηση της κάρτας πολιτισμού γίνεται με αίτηση στα τοπικά ΚΕΠ.
- Πατέρας τριών τέκνων απαλλάσσεται της στρατιωτικής θητείας.
- Το μοναδικό αγόρι , ή το μεγαλύτερο αγόρι τρίτεκνης οικογένειας υπηρετεί εννιάμηνη θητεία.
- Η ΕΥΔΑΠ μετά από αίτηση συνοδευόμενη από οικογενειακή κατάσταση κάνει έκπτωση στο τιμολόγιό της.
- Υπάρχουν Δήμοι που χορηγούν έκπτωση στα δημοτικά τέλη σε τρίτεκνες οικογένειες.

3. Μέτρα σχετικά με την εκπαίδευση

- Το τριάντα τις εκατό (30%) των εισακτέων σε Ανώτατα Στρατιωτικά Ιδρύματα και στις Σχολές των Υπαξιωματικών καλύπτονται κατά σειρά επιτυχίας από πολύτεκνους και τρίτεκνους.
- Μετεγγραφή σε ΑΕΙ-ΤΕΙ του τόπου συμφερόντων τους αρκεί να το αιτηθούν στο α' εξάμηνο.
- Μοριοδότηση των υποψήφιων σπουδαστών στα Δημόσια ΙΕΚ και καταβολή μειωμένων διδάκτρων.

4. Μέτρα σχετικά με την εργασία-απασχόληση και την ασφάλιση

- Ιδιωτικές επιχειρήσεις υποχρεούνται σε πρόσληψη του προσωπικού τους από τρίτεκνους ή τέκνα τριτέκνων.
- Προσλήψεις σε θέσεις που προκηρύσσονται για προστατευόμενες κατηγορίες προσώπων στο ευρύτερο Δημόσιο.
- Προσλήψεις σε θέσεις που προκηρύσσονται για προστατευόμενες κατηγορίες προσώπων χωρίς διαγωνισμό ή επιλογή στο Δημόσιο, ΝΠΔΔ & ΟΤΑ.

- Προσλήψεις με σύμβαση αορίστου χρόνου σε Δημόσιες Υπηρεσίες ΝΠΔΔ και ΟΤΑ μέσω ΑΣΕΠ.
- Θέσεις για μερική απασχόληση σε Δημόσιο, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ κατά προτεραιότητα σε πολύτεκνους και αν περισσέψουν θέσεις σε τρίτεκνους.
- Δημόσιοι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι μπορούν να μετατεθούν στον τόπο συμφερόντων τους και δε μετατίθενται παρά μόνο με αίτησή τους.
- Εισαγωγή στις Σχολές Αστυνομίας και Εμπορικού Ναυτικού.
- Κατάταξη στο Πυροσβεστικό Σώμα.
- Άδεια άσκησης υπαίθριου πλανόδιου και στάσιμου εμπορίου χορηγούνται σε τρίτεκνους και πολύτεκνους κατά σειρά προτεραιότητας.
- Αιτήσεις στον τοπικό Δήμο ή Νομαρχία.
- Άδεια λαϊκής αγοράς χορηγούνται σε τρίτεκνους και πολύτεκνους κατά σειρά προτεραιότητας.
- Ως αναπληρωτές εκπαιδευτικοί πτυχιούχοι ΑΕΙ οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο σχετικό πίνακα του τοπικού γραφείου Β΄ βαθμιας εκπαιδ. καλύπτεται από τρίτεκνους.
- Στα Ινστιτούτα δια βίου Εκπαίδευσης των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης οι εκπαιδευτές γονείς τριών τέκνων και άνω κατά τη μοριοδότησή τους λαμβάνουν προσαύξηση επί των μορίων που συγκέντρωσαν.
- Άδεια Μητρότητας .
- Άδεια Ανατροφής. Χορηγούνται 2 έτη άνευ αποδοχών σε μητέρα που έχει τρία παιδιά και άνω (με ένα τουλάχιστον κάτω των 6 ετών). 3 μήνες από αυτή την άδεια (είτε διαδοχικοί, είτε σποραδικά) καλύπτονται από πλήρεις αποδοχές.

5. Μέτρα σχετικά με την στέγαση.

- Άτοκο δάνειο πρώτης κατοικίας από τον ΟΕΚ με 25 χρόνια διάρκεια και έως 2 χρόνια περίοδο χάριτος.
- Επιδότηση ενοικίου από τον ΟΕΚ.
- Δικαίωμα προτίμησης στις λαϊκές κατοικίες

2.3 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ-ΤΡΙΤΕΚΝΩΝ

A/A	ΔΙΚΑΙΩΜΑ	ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΙ	ΤΡΙΤΕΚΝΟΙ
1	Στη μητέρα που αποκτά τρίτο τέκνο καθώς και κάθε τέκνο μετά απο το τρίτο καταβάλλεται απο το Δημόσιο εφάπαξ παροχή ύψους 2.000 ευρώ.	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	Απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης επιβατικών αυτοκινήτων Φοροαπαλλαγές	ΝΑΙ ΝΑΙ	ΝΑΙ Τυπικά. Ουσιαστικά αποδίδουν οι αντιπροσωπίες το 100% της Απαλλαγής. ΝΑΙ
3	Μερική απασχόληση στο Δημόσιο στους ΟΤΑ και στα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου	ΝΑΙ	Μερικώς. Δεν περιλαμβάνονται οι τρίτεκνοι για προσλήψεις ορισμένου χρόνου. Το ποσοστό 10%είναι για πολύτεκνους και τρίτεκνους μαζί. Θα καλύπτονται οι θέσεις πρώτα από τους γονείς με τα περισσότερα από τα τρία τέκνα και αν υπάρχει κενή θέση από το 10% τότε θα δίδεται σε τρίτεκνο.

4	Μεταθέσεις	ΝΑΙ	Δεν δικαιούνται: εκπαιδευτικοί, ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, στρατιωτικοί, προσωπικό αστυνομίας, πυροσβεστικής, λιμενικού σώματος, δικαστικοί υπάλληλοι, τεχνικές ειδικότητες κ.α. μόνο σε δημόσιους πολιτικούς και διοικητικούς υπαλλήλους.
5	Διορισμός ή πρόσληψη προστατευομένων σε Δημόσιες Υπηρεσίες Ν.Π.Δ.Δ. και ΟΤΑ	ΝΑΙ 3%	ΝΑΙ 2%
6	Λαϊκή κατοικία μοριοδότηση	ΝΑΙ	ΝΑΙ
7	Εκπαίδευση Προσλήψεις εκπαιδευτικών Μόνιμοι Αναπληρωτές Διορισμός Μόνιμων από πίνακα αναπληρωτών Τοποθετήσεις-Μεταθέσεις εκπαιδευτικών	ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ ΝΑΙ	ΟΧΙ ΝΑΙ Ελάχιστος αριθμός ΟΧΙ ΟΧΙ

8	Εισαγωγή στις Σχολές της ΕΛ.ΑΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
9	Σχολές Εμπορικού Ναυτικού	ΝΑΙ	ΝΑΙ
10	Δάνειο ΟΕΚ	ΝΑΙ	ΝΑΙ 160.000 ευρώ
11	Παρακαταθηκών	ΝΑΙ	ΝΑΙ
12	Μειωμένη Στρατιωτική Θητεία	ΝΑΙ	ΝΑΙ
13	Εισαγωγή στις Στρατιωτικές Σχολές	ΝΑΙ	ΝΑΙ Απο το 2008-2009
14	Κάρτα πολιτισμού	ΝΑΙ	ΝΑΙ
15	Ιδιότητα	ΝΑΙ Πολυτεχνική και Ισόβια	ΟΧΙ Αλλά δικαιούχοι παροχών κατά περίπτωση
16	Εισιτήρια μειωμένα		
	ΟΣΕ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	ΚΤΕΛ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	ΕΠΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	ΑΣΤΙΚΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

17	Άδειες ΤΑΞΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	Άδεια κυκλοφορίας ΙΧ /Λεωφορείου	ΝΑΙ	ΟΧΙ
18	Μειωμένα δικαστικά έξοδα	ΝΑΙ	ΟΧΙ
19	Οικονομική Ενίσχυση Συλλόγων	ΝΑΙ	Ελάχιστους συλλόγους και με μικρό ποσοστό
20	Εξωδίδακτική απασχόληση στην εκπαίδευση και συνεχές ωράριο	ΝΑΙ	ΟΧΙ
21	Εκπτώσεις τελών από Δήμους	ΝΑΙ	ΟΧΙ
22	Ενίσχυση από δήμους	ΝΑΙ	ΟΧΙ
23	Πολυθεσία	ΝΑΙ	ΟΧΙ
24	Επιδόματα: Πολυτεχνικό 3ου Τέκνου	ΝΑΙ	ΝΑΙ Εξαιρείται το 3ο τέκνο
	Ισόβια σύνταξη μητέρας	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	Διάφορα επιδόματα από κοινων. και φιλανθρωπικούς φορείς.	ΝΑΙ	ΟΧΙ

25	Μετεγγραφές φοιτητών	ΝΑΙ	ΝΑΙ
26	Σίτιση-στέγαση φοιτητών	ΝΑΙ	ΟΧΙ
27	Εκπτώσεις και προτεραιότητα για βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς	ΝΑΙ	ΟΧΙ
28	Μειωμένα Τέλη ΔΕΗ Υδρευση	ΝΑΙ ΝΑΙ	ΟΧΙ ΟΧΙ(μόνο η ΕΥΔΑΠ ΑΤΤΙΚΗ)
29	Παραχώρηση κατοικιών χωρίς κλήρωση	ΝΑΙ	ΟΧΙ
30	Παροχή προϊόντων (τρόφιμα κ.α.) υπό προϋποθέσεις	ΝΑΙ	ΟΧΙ
31	Τοκετός (δωρεάν υπό προϋποθέσεις)	ΝΑΙ	ΟΧΙ
32	Εκπρόσωπος στις επιτροπές του ΟΑΕΔ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

Πηγή : Σαρρή, Μ., Τζωράκη, Ρ., Παδουβά-Μαρκουλάκη, Μ., περιοδικό « οι Τρίτεκνοι του νομού Ηρακλείου » Ηράκλειο Δεκέμβ 2009- Φεβρ.2010, τεύχος 3 σελ.6-7.

2.4 ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΙΤΕΚΝΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.

Αρκετοί φορείς και σύλλογοι υπάρχουν και παρεμβαίνουν για την λύση των προβλημάτων και την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των πολυτέκνων εκτός από την στήριξη που παρέχεται από την πολιτεία.

Πιο συγκεκριμένα για τους πολύτεκνους υπάρχουν :

1 Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος (Α.Σ.Π.Ε)

Η Α.Σ.Π.Ε (Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος) ιδρύθηκε το 1931 και από τότε έχει αναλάβει την εκπροσώπηση των Πολυτέκνων, τη μελέτη και την προώθηση των αιτημάτων τους, και γενικότερα την προαγωγή των ηθικών και υλικών συμφερόντων τους.

Παράλληλα, η Συνομοσπονδία προασπίζεται το θεσμό της οικογένειας και αγωνίζεται για την διατήρηση των ελληνικών παραδόσεων, τη διάδοση των αρχών του Ελληνοχριστιανικού Πολιτισμού, καθώς και για την αφύπνιση όλων των δυνάμεων της χώρας, για την επίλυση του δημογραφικού προβλήματος.

Οι 180.000 περίπου Πολύτεκνες οικογένειες, που ανήκουν στους Συλλόγους-μέλη τους και έχουν τις προϋποθέσεις που ορίζονται από τους νόμους εφοδιάζονται ατελώς από την Συνομοσπονδία, δια μέσου των Πολυτεχνικών Συλλόγων, με τα απαραίτητα βιβλιάρια – ταυτότητες για την πολυτεχνική ιδιότητα.

Επίσης από την Α.Σ.Π.Ε χορηγούνται τα πιστοποιητικά για το επίδομα, η σύνταξη στην Πολύτεκνη μητέρα που θέσπισε η πολιτεία, καθώς και πιστοποιητικά για κάθε νόμιμη χρήση (διορισμούς ,στεγαστικά δάνεια, μετεγγραφές, εισαγωγή σε ορισμένες σχολές κλπ.).

Σημαντικό μέρος των προσπαθειών της Α.Σ.Π.Ε αναλύεται στη διατύπωση και προώθηση των αιτημάτων και επίλυση των παντός είδους προβλημάτων των Πολυτέκνων με παραστάσεις, υπομνήματα, μελέτες προς την Βουλή, τα διάφορα Υπουργεία και άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Το Κοινωνικό έργο της Α.Σ.Π.Ε απορροφά επίσης ένα μεγάλο μέρος των δραστηριοτήτων της, καθώς ένας όχι ευκαταφρόνητος αριθμός οικογενειών έχει ανάγκη από κοινωνική, υλική και νομική ενίσχυση και συμπαράσταση, ιδιαίτερο είναι το ενδιαφέρον και η

φροντίδα της Α.Σ.Π.Ε για τις ανάγκες των Πολυτέκνων οικογενειών των ακριτικών νησιών μας, των ορεινών και άγονων περιοχών.

Για την εξυπηρέτηση των παραπάνω σκοπών η Α.Σ.Π.Ε συμμετέχει επίσης, σε επιτροπές διαφόρων Υπουργείων (εργασίας, ΥΠΕΧΩΔΕ, Υγείας και Πρόνοιας κ.λπ.) και συνεργάζεται με διάφορες οργανώσεις ή ενώσεις που επιδιώκουν παρόμοιους όπως για παράδειγμα είναι η Παγκήπρια Οργάνωση Πολυτέκνων. Επίσης εκπροσωπεί τους Πολυτέκνους στην Συνομοσπονδία Οικογενειακών Οργανώσεων των Χωρών της Ε.Ε.

Είναι το ανώτατο Συνδικαλιστικό Όργανο των Πολυτέκνων της χώρας. Διοικείται απο το Γενικό Συμβούλιο το οποίο αποτελείται από 22 αιρετά μέλη που προέρχονται απο τις Πρωτοβάθμιες Οργανώσεις-Σωματεία μέλη της , που αριθμούν τα 105 και εδρεύουν σε διάφορες περιοχές της Ελλάδος. Από τους 22 γενικούς Συμβούλους οι 7 συγκροτούν την Εκτελεστική Επιτροπή, η οποία υλοποιεί τις, στρατηγικής φύσεως, αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου και των Γενικών Συνελεύσεων.

Μέλη των Πρωτοβάθμιων Σωματείων είναι οι 180.000 περίπου πολύτεκνες οικογένειες , οι οποίες είναι περίπου 900.000 άτομα.

2 Η Πανελλήνια Ένωση Φίλων Πολυτέκνων (Π.Ε.ΦΙ.Π).

Είναι φιλανθρωπικός, κοινωφελής και μη κερδοσκοπικός Σύλλογος, που λειτουργεί ως σταθμός πρώτων βοηθειών άπορων Υπερπολυτέκνων - Πολυτέκνων Ελλάδος από όλη την χώρα, με πέντε (5) παιδιά και άνω, ανήλικα ή σπουδάζοντα.

Επίσης ο σύλλογος Π.Ε.ΦΙ.Π βοηθάει κάποιες ειδικές περιπτώσεις όπως: με τέσσερα και τρία ανήλικα παιδιά, ιδιαίτερα χηρών, αναπήρων, ασθενών, φυλακισμένων, διεζευγμένων, αλλά και άγαμων μητέρων και γενικά εγκύων που πιέζονται να κάνουν έκτρωση.

Τέλος, συγκεντρώνει δωρεές-προσφορές, σε χρήματα ή σε είδη (τρόφιμα, ματισμό, οικιακά σκεύη, παιχνίδια αλλά και οικίες ή οικόπεδα²⁸.

3 Δραστηριότητες Πολυτεκνικών Συλλόγων

Οι Σύλλογοι εκδίδουν ψηφίσματα, που προτείνονται μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων τους, διοργανώνουν εκδηλώσεις για την βράβευση των μαθητών πολύτεκνων

²⁸ Π.Ε.ΦΙ.Π, «Ελληνορθόδοξη πολύτεκνη οικογένεια », π., Οκτ – Δεκ 2009, τεύχος 124.

οικογενειών που αρίστευσαν, ενημερωτικά σεμινάρια και γενικά συμβάλλουν στην λύση των προβλημάτων-δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι πολύτεκνες οικογένειες.

4 Η Εκκλησία.

Η Εκκλησία της Ελλάδος παρέχει κάθε μορφής βοήθεια σε Έλληνες γονείς, οικονομικά αδύνατους, με προτεραιότητα σε αυτούς που έχουν τουλάχιστον τρία παιδιά ανήλικα. Πιο συγκεκριμένα :

- Χορηγεί οικονομική ενίσχυση για την αντιμετώπιση της στέγασης
- Παραχωρεί ακίνητα της προς στέγαση των οικογενειών αυτών δωρεάν.
- Παραχωρεί γεωργικές εκτάσεις σε ακτήμονες γονείς από την εκκλησιαστική και μοναστηριακή της περιουσία
- Προσλαμβάνει άτομα κατά απόλυτη προτεραιότητα στις διάφορες υπηρεσίες και τους οργανισμούς της.

5 Ινστιτούτο Κοινωνικής Δημογραφίας (Ι.Κ.Δ.Ε.)

Το Ι.Κ.Δ.Ε. ιδρύθηκε με το νόμο 3454/06. Σύμφωνα με το νόμο αποτελεί ερευνητικό φορέα, αναλύει, παρακολουθεί και αξιολογεί τα μέτρα δημογραφικής πολιτικής και παρέχει επιστημονική υποστήριξη σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Ειδικότερα μελετά την επίδραση οικονομικών και άλλων παροχών στην άσκηση δημογραφικής πολιτικής, τις επιπτώσεις των ειδικών μέτρων για τις πολύτεκνες οικογένειες και τις συνέπειες της δημογραφικής γήρανσης, της εξωτερικής μετανάστευσης των μέτρων περιφερειακής πολιτικής, της προνομιακής μεταχείρισης και της κοινωνικής εξέλιξης.

6 Το τμήμα κοινωνικής πρόνοιας της Νομαρχίας.

Χορηγεί ένα ετήσιο εφάπαξ οικονομικό βοήθημα στην πολύτεκνη οικογένεια, που κατά το νόμο θεωρείται άπορη και αντιμετωπίζει ειδικά προβλήματα ή έκτακτη ανάγκη. Αυτό ορίζεται από την κοινωνική λειτουργό της περιοχής και κυμαίνεται, ανάλογα με τη σοβαρότητα της ανάγκης των πολύτεκνων οικογενειών.

Για τους τρίτεκνους υπάρχουν :

1. Ομοσπονδία Πολυμελών Οικογενειών με Τρία Τέκνα Ελλάδος (ΟΠΟΤΤΕ).

Η Ομοσπονδία Πολυμελών Οικογενειών με Τρία Τέκνα Ελλάδος ιδρύθηκε προς το τέλος του 2008 και είναι το δευτεροβάθμιο όργανο εκπροσώπησης των τριτέκνων. Ιδρύθηκε για ένα και μοναδικό στόχο, την εφαρμογή και υλοποίηση της πλήρους εξομοίωσης τόσο οικονομικά, όσο και θεσμικά των τριτέκνων με τους πολύτεκνους. Η ΟΠΟΤΤΕ θα παρέμβει πιο δυναμικά σε όλα τα αρμόδια όργανα προκειμένου να επιτύχει τον συγκεκριμένο στόχο που είναι και ο κύριος²⁹.

2. Σύλλογοι τριτέκνων.

Οι τρίτεκνες οικογένειες πανελλαδικά φτάνουν τις 250.000 και έχουν οργανωθεί σε πρωτοβάθμιους Συλλόγους οι οποίοι ανέρχονται σε 53.

Ο ένας και μοναδικός στόχος των Συλλόγων με τρία τέκνα είναι η πλήρης αναγνώριση των γονέων με τρία τέκνα και τα τέκνα αυτών ως πολυτέκνων. Γενικότερα αγωνίζονται για την λύση των προβλημάτων-δυσκολιών που αντιμετωπίζουν και τις ανάγκες που έχουν οι τρίτεκνες οικογένειες . Πιο συγκεκριμένα όμως, τα προνόμια και οι ευκολίες που παρέχει ο κάθε σύλλογος στους δικαιούχους – τρίτεκνους στηρίζονται στον αγώνα και στην δράση του κάθε συλλόγου ξεχωριστά. Για παράδειγμα στον νομό Ηρακλείου, ο σύλλογος τριτέκνων έχει πετύχει έκπτωση 50 % στα δρομολόγια Ηράκλειο - Πειραιάς σε όλες τις εταιρίες , έκδοση περιοδικού για την ενημέρωση των δικαιωμάτων των πολυτέκνων, ίδια δικαιώματα για τις εγγραφές και τα τροφεία σε παιδικούς σταθμούς τα παιδιά τριτέκνων με αυτά των πολυτέκνων κ.α.30.

²⁹. Σαρρή, Μ., Τζωράκη, Ρ., Παδουβά-Μαρκουλάκη, Μ., περιοδικό « οι Τρίτεκνοι του νομού Ηρακλείου »Ηράκλειο Σεπτ.- Νοεμβρ.2009 ,τεύχος 3 σελ.8.

³⁰ Σαρρή, Μ., Τζωράκη, Ρ., Παδουβά-Μαρκουλάκη, Μ., περιοδικό « οι Τρίτεκνοι του νομού Ηρακλείου »Ηράκλειο Δεκέμβ 2009- Φεβρ.2010,τεύχος 4 σελ.5

3.1 Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΕΚΝΩΝ ΚΑΙ Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ. ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ.

Ο σύλλογος τριτέκνων του νομού Ηρακλείου αποτελεί τον πιο δυναμικό σύλλογο τριτέκνων της Ελλάδας, πράγμα το οποίο έχουν αποδεχτεί οι υπόλοιποι σύλλογοι. Αυτό φαίνεται και από τις θέσεις (4 θέσεις από τις 15) που έχει καταλάβει η Κρήτη στην Ομοσπονδία Τριτέκνων. Επίσης με την βοήθεια του συλλόγου ιδρύονται σήμερα σύλλογοι στο Λασιθί, στο Ρέθυμνο και στα Χανιά.

Ο βασικότερος στόχος του συλλόγου, όπως και όλων των συλλόγων, είναι η πλήρη και η άνευ όρων εξομοίωση των τριτέκνων με τους πολύτεκνους, τόσο σε θεσμικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο. Οι τρίτεκνες οικογένειες στο σύνολο τους φτάνουν τις 12.000 οικογένειες στον νομό Ηρακλείου, ενώ 5.500 τρίτεκνες οικογένειες είναι εγγεγραμμένες στον σύλλογο τριτέκνων και καθημερινά ο αριθμός τους αυξάνεται.

Η ίδρυση του συλλόγου στη Κρήτη καλύπτει μια τεράστια ανάγκη ενημέρωσης των τριτέκνων οικογενειών και επικροτείται θετικά από όλους.

Η πλήρη εξομοίωση με τους πολύτεκνους είναι απαραίτητη και αυτό φαίνεται από τις μεγάλες ανάγκες που προκύπτουν καθώς το επίπεδο φτώχειας της τρίτεκνης οικογένειας φτάνει το 32% την στιγμή που το επίπεδο μιας δίτεκνης οικογένειας φτάνει μόλις το 12 % ενώ μιας τετράτεκνης το 36%³¹.

Μία από τις σημαντικότερες προσπάθειες του συλλόγου αποτελεί η έκδοση ταυτοτήτων για τους τρίτεκνους, από τα γραφεία του συλλόγου ώστε με την επίδειξη τους να μπορούν τα μέλη των τρίτεκνων οικογενειών να τυγχάνουν των όποιων εκπτώσεων προσφέρουν οι εταιρείες, όπως για παράδειγμα σούπερ μάρκετ, παιδικοί σταθμοί, ωδείο του Δήμου, οι ακτοπλοϊκές γραμμές κλπ. Οι δικαιούχοι θα πρέπει να προσκομίζουν πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης και φωτογραφίες των ιδίων και των μελών της οικογένειας τους.

Πιο συγκεκριμένα ο σύλλογος τριτέκνων του νομού Ηρακλείου, μόλις στα τρία χρόνια λειτουργίας του έχει πετύχει :

³¹ Σαρρή, Μ., Τζωράκη, Ρ., Παδουβά-Μαρκουλάκη, Μ., περιοδικό « οι Τρίτεκνοι του νομού Ηρακλείου » Ηράκλειο Δεκέμβ 2009- Φεβρ.2010, τεύχος 4 σελ.6

- 15 % έκπτωση στα δίδακτρα στο Ωδείο του Δήμου Ηρακλείου.
- Ύστερα από συμφωνία με τα σούπερ μάρκετ «Αριάδνη» και «Χαλκιαδάκη» παρέχεται έκπτωση 4 % σε όλα τα προϊόντα.
- Παρέχεται έκπτωση από 10-30 % σε 250 καταστήματα σε όλο το νομό Ηρακλείου όλων των ειδών.
- Σημαντική είναι και η απόφαση του Δήμου Ηρακλείου για μείωση των Δημοτικών Τελών μέχρι 25 %, βέβαια η απόφαση αυτή βρίσκεται σε εξέλιξη καθώς περιμένουν την υλοποίηση από την περιφέρεια. Για να ισχύει η συγκεκριμένη έκπτωση θα πρέπει η τρίτεκνη οικογένεια να επιδοτείται από τον ΟΓΑ και παράλληλα να έχει ρεύμα στο όνομα του τρίτεκνου γονέα.
- Επίσης, παρέχεται έκπτωση 25 % στα υπεραστικά Κτέλ Ανατολικής Κρήτης (Ηρακλείου-Λασιθίου) σε όλα τα δρομολόγια και στη Βουλγαρία από και προς τα Κτέλ Ανατολικής Κρήτης μόνο.
- Βέβαια, σημαντικές είναι και οι αποφάσεις για τα δικαιώματα των τριτέκνων αναφορικά με την εγγραφή των παιδιών τους και τα τροφεία που καταβάλουν στους παιδικούς σταθμούς, όπου θα ισχύουν ότι και στους πολύτεκνους.
- Ακόμη, ο σύλλογος τριτέκνων εκδίδει περιοδικά για την καλύτερη ενημέρωση των δικαιωμάτων των τριτέκνων.
- Επιπροσθέτως έχει αρχίσει από τον σύλλογο η παραλαβή δικαιολογητικών για διεκδίκηση των τροφίμων. Χρειάζονται πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, φωτοτυπία το εκκαθαριστικό του τελευταίου έτους , φωτοτυπία οι ταυτότητες των γονέων και συμπλήρωση της αίτησης στον σύλλογο.
- Τέλος, στο 50% φτάνει η έκπτωση στα εισιτήρια για όλες τις ακτοπλοϊκές εταιρίες και 20-25% στα ΙΧ σε όλους τους τρίτεκνους μέλη του συλλόγου για την γραμμή Ηράκλειο-Πειραιάς- Ηράκλειο. Επίσης οι Μινωικές γραμμές επέκτειναν το μέτρο και στη γραμμή Πάτρα-Ηγουμενίτσα-Κέρκυρα. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η έκδοση και η επίδειξη των ταυτοτήτων κατά την έκδοση των εισιτηρίων και την επιβίβαση των επιβατών στα πλοία.

Βέβαια είναι πολύ σημαντικό να αναφερθεί το γεγονός, ότι όσα έχει καταφέρει μέχρι σήμερα ο σύλλογος τριτεκνων τα έχει πραγματοποιήσει με δικούς του κόπους, θυσίες και

αγώνες και ότι δεν ισχύουν τα ίδια δικαιώματα για τον κάθε σύλλογο τριτεκνων της Ελλάδας, ο κάθε σύλλογος αγωνίζεται ξεχωριστά.

Όσον αφορά τον Σύλλογο Πολυτέκνων του Νομού Ηρακλείου, συνεχίζει τις προσπάθειες με οποιοδήποτε μέσο διαθέτει, να ενημερώνει και να παρεμβαίνει με τρόπο ώστε να αναδεικνύει και να προβάλλει τις προτάσεις και τα αιτήματα των πολυτέκνων που συμβάλλουν στην επίλυση του δημογραφικού προβλήματος και στην αντιμετώπιση της υπογεννητικότητας.

Επίσης ο σύλλογος αγωνίζεται για την υλική και ηθική πρόοδο των πολυτέκνων.

Βασικός στόχος του Συλλόγου είναι να αγωνίζεται για την προάσπιση του θεσμού της οικογένειας. Γιατί πιστεύει ότι η οικογένεια, είναι ένας θεσμός ιερός με υψηλή αποστολή όπου αποτελεί το εργαστήριο που σφυρηλατούνται οι χαρακτήρες. Είναι ο θεσμός που διαμορφώνει και καταρτίζει τους αυριανούς τίμιους πολίτες και μέσα σ' αυτόν καλλιεργούνται όλες οι αρετές και ιδιαίτερα αυτή της αγάπης. Είναι το κύτταρο που στηρίζει την κοινωνία και εξασφαλίζει υγεία στο κοινωνικό σύνολο³².

Γιατί ο σύλλογος θεωρεί ότι οι πολύτεκνοι είναι οι αιμοδοτές της Ελλάδος που στηρίζουν με προσωπικές θυσίες και στερήσεις το Έθνος. Επίσης οι πολύτεκνοι δεν αντιμετωπίζονται πάντα με την προσοχή που επιβάλλεται από την πολιτεία και δεν απολαμβάνουν ίσης φορολογικής μεταχείρισης με τους άγαμους. Παράλληλα θέλει και επιθυμεί το ξαναζωντάνεμα της Ελλάδος να ακούει χαρούμενες παιδικές φωνές και να βλέπει τη ζωή να αναπτύσσεται και να μεγαλώνει, να αισθάνεται ότι υπάρχει ελπίδα να νοιώθει ότι ο τόπος έχει μέλλον και προοπτική.

Μέσα στα πλαίσια της ενημέρωσης, το ΔΣ του Συλλόγου δημιούργησε ιστοσελίδα- blog στο διαδίκτυο, για την ηλεκτρονική επικοινωνία με τα μέλη του Συλλόγου, ώστε να ανταλλάσσουν απόψεις και προτάσεις και να διαμορφώνουν αιτήματα, που με τη συνεργασία τους θα προωθούνται στους αρμόδιους φορείς της πολιτείας, για τη στήριξη και ενίσχυση της πολύτεκνης οικογένειας.

Οι πολύτεκνοι μπορούν να στέλνουν τα μηνύματα, τα άρθρα, τις απόψεις και τις παρατηρήσεις τους στο email του Συλλόγου: sylogospolytekn@gmail.com.

Στόχος του συλλόγου είναι να δημιουργηθεί, μέσω του διαδικτύου, μητρώο

³²Ο Σύλλογος Πολυτέκνων του Νομού Ηρακλείου www.sylogospolytekn.blogspot.com. Απρ.2008.

διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για τα μέλη, έτσι ώστε να υπάρχει επικοινωνία και ενημέρωση για οποιαδήποτε θέματα αφορούν την πολύτεκνη οικογένεια και τα δικαιώματά τους.

Ο σύλλογος συνεχίζει και θα συνεχίσει τις παρεμβάσεις προς την πολιτεία για την προάσπιση των δικαιωμάτων των πολυτέκνων. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν:

- Η επιστολή προς τον Υπουργό Οικονομίας για την ένταξη των πολυτέκνων στα μέτρα στήριξης των πολιτών που εξήγγειλε ο πρωθυπουργός, ένα από τα οποία ήταν και η χορήγηση έκτακτου επιδόματος κοινωνικής συνοχής.
- Η επιστολή προς τον Υπουργό Παιδείας για το θέμα των φοιτητών – παιδιών πολυτέκνων που προέρχονται από ΤΕΕ και Εσπερινά λύκεια.
- Η παρέμβαση του συλλόγου πολυτέκνων στον Υπουργό Υγείας και τα μέλη της επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής για την χορήγηση της ισόβιας σύνταξης της πολύτεκνης μητέρας στον χήρο πατέρα μετά τον θάνατο της και για την χορήγηση των αναδρομικών επιδομάτων.

Τέλος ο Σύλλογος πολυτέκνων Νομού Ηρακλείου με το βλέμμα στραμμένο στο δημογραφικό πρόβλημα προτείνει μέτρα που πρέπει να παρθούν, ώστε να αλλάξει η αντίληψη και νοοτροπία των νέων για δημιουργία οικογένειας και τη στήριξη των ήδη πολύτεκνων οικογενειών:

1. Να δοθεί σημαντική αύξηση στο ποσό του επιδόματος και της σύνταξης που χορηγείται στην πολύτεκνη μητέρα.
2. Να χορηγείται πλήρης σύνταξη στην πολύτεκνη μητέρα μετά από 15 έτη πραγματική υπηρεσία σε εργασία, χωρίς όριο ηλικίας.
3. Να ρυθμιστεί η χορήγηση των αναδρομικών που δικαιούνται οι μητέρες στις οποίες είχε διακοπεί η καταβολή του επιδόματος της σύνταξης μετά την έκδοση της υπ.αριθμ. 1095/2001 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Επίσης τη χορήγηση σύνταξης και στον χήρο πολυτέκνο που έπαιρνε η αποθανούσα σύζυγος.
4. Χορήγηση στέγης ή άτοκο δάνειο στο ύψος της αγοραζόμενης ή ανεγειρόμενης κατοικίας στις πολύτεκνες οικογένειες για πρώτη κατοικία.
5. Οι φοιτητές οι οποίοι προέρχονται από πολύτεκνες οικογένειες να φοιτούν στις αντίστοιχες σχολές ΑΕΙ και ΤΕΙ στον τόπο των συμφερόντων τους χωρίς περιορισμούς.

6. Στα παιδιά των πολυτέκνων κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής θητείας να χορηγείται επίδομα στράτευσης που να ανέρχεται στο ύψος του βασικού μισθού ανειδίκευτου εργάτη.
7. Υποχρεωτική τοποθέτηση ενός παιδιού πολύτεκνης οικογένειας στο Δημόσιο ή στις δημόσιες επιχειρήσεις.
8. Χορήγηση άτοκου δανείου για απόκτηση στέγης σε νέα ζευγάρια και με την απόκτηση του τρίτου παιδιού να χαρίζεται το υπόλοιπο του δανείου.
9. Κίνητρα και επιδοτήσεις σε νέα ζευγάρια για εργασία ή για άνοιγμα δικής τους επιχείρησης μετά την απόκτηση παιδιών.
10. Όταν εργάζονται και οι δυο γονείς, πλήρης κάλυψη των εξόδων των παιδιών για παιδικούς σταθμούς.

4.1 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Οι προτάσεις που παρατίθενται πιο κάτω, στόχο έχουν από την μία την βοήθεια και την οικονομική ελάφρυνση από τα καθημερινά βάρη των πολυμελών οικογενειών και από την άλλη, την λύση στο δημογραφικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η χώρα μας τα τελευταία χρόνια εξαιτίας της υπογεννητικότητας.

Επίσης μ'αυτό τον τρόπο δημιουργούνται κίνητρα για αλλαγή της νοοτροπίας των νέων και την δημιουργία νέων οικογενειών.

- Από την τοπική Αυτοδιοίκηση όλοι οι Δήμοι να προχωρήσουν στη μείωση ή απαλλαγή από δημοτικά τέλη και φόρους στις πολύτεκνες οικογένειες.
- Να δοθεί σημαντική αύξηση στο ποσό του επιδόματος και της σύνταξης που χορηγείται στην πολύτεκνη μητέρα.
- Επίσης τη χορήγηση σύνταξης και στον χήρο πολύτεκνο που έπαιρνε η αποθανούσα σύζυγος.
- Χορήγηση στέγης ή άτοκο δάνειο στο ύψος της αγοραζόμενης ή ανεγειρόμενης κατοικίας στις πολύτεκνες οικογένειες για πρώτη κατοικία.
- Οι φοιτητές οι οποίοι προέρχονται από πολύτεκνες οικογένειες να φοιτούν στις αντίστοιχες σχολές ΑΕΙ και ΤΕΙ στον τόπο των συμφερόντων τους χωρίς περιορισμούς.
- Χορήγηση άτοκων δανείων σε παιδιά που σπουδάζουν και η αποπληρωμή τους να γίνεται όταν ενταχθούν στην αγορά εργασίας.
- Στα παιδιά των πολυτέκνων κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής θητείας να χορηγείται επίδομα στράτευσης που να ανέρχεται στο ύψος του βασικού μισθού ανειδίκευτου εργάτη.
- Υποχρεωτική τοποθέτηση ενός παιδιού πολύτεκνης οικογένειας στο Δημόσιο ή στις δημόσιες επιχειρήσεις.
- Χορήγηση άτοκου δανείου για απόκτηση στέγης σε νέα ζευγάρια και με την απόκτηση του τρίτου παιδιού να χαρίζεται το υπόλοιπο του δανείου.
- Κίνητρα και επιδοτήσεις σε νέα ζευγάρια για εργασία ή για άνοιγμα δίκης τους

επιχείρησης μετά την απόκτηση παιδιών. Όταν εργάζονται και οι δυο γονείς, πλήρης κάλυψη των εξόδων των παιδιών για παιδικούς σταθμούς.

- Να χαρακτηριστεί πολύτεκνη η οικογένεια με τρία παιδιά.
- Αύξηση του χρόνου άδειας λόγω ασθένειας του παιδιού.
- Επανένταξη των μητέρων στην αγορά εργασίας.
- Αύξηση των βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών ολοήμερης λειτουργίας.
- Κάλυψη δαπανών εξωσωματικής γονιμοποίησης.
- Κάλυψη δαπάνης προγεννητικού ελέγχου από τα ασφαλιστικά ταμεία.
- Τροποποίηση του πολύπλοκου και γραφειοκρατικού νόμου για την υιοθεσία των παιδιών

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι πολυμελείς οικογένειες αντιμετωπίζουν την απειλή της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και χρήζουν ιδιαίτερης φροντίδας και βοήθειας.

Τα μέτρα που λαμβάνονται κατά καιρούς από το κράτος, για την στήριξη των οικογενειών αυτών, δεν είναι συνολικά αλλά αποσπασματικά και συνήθως έχουν προεκλογικό χαρακτήρα .

Η εφαρμοσμένη πολιτική για την προστασία και την οικονομική ενίσχυση των πολυμελών οικογενειών δεν απέδωσε. Αποδείχθηκε αναποτελεσματική και ανεπαρκής, εφόσον τα επιδόματα που παρέχονται είναι πολύ μικρά, μπροστά στις ανάγκες που έχουν πραγματικά οικογένειες για την ανατροφή των παιδιών τους .

Λόγω του μεγάλου αριθμού των παιδιών τους αντιμετωπίζουν πολλές δυσκολίες και κυρίως στον οικονομικό τομέα, με αποτέλεσμα να εργάζονται όλα τα μέλη προκειμένου να καλύψουν τις απαιτούμενες οικονομικές ανάγκες.

Τα μέτρα που έχουν ληφθεί κυρίως, για την φορολογική απαλλαγή των πολυμελών οικογενειών δεν είναι και τόσο σημαντικά. Από την άλλη τα προγράμματα που έχει θεσπίσει ο ΟΕΚ για τις οικογένειες αυτές είναι θετικά για την κατασκευή κατοικίας, όμως η αποπληρωμή των δανείων είναι αρκετά δύσκολη, με τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην καθημερινή ζωή τους.

Επίσης, ένα άλλο σημαντικό θέμα είναι και αυτό της δραστηριοποίησης των σωματείων των πολυτέκνων και των τριτέκνων, ώστε να υπάρχει σωστή ενημέρωση και να μπορούν να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους. Πολλές πολύτεκνες και τρίτεκνες οικογένειες δεν απολαμβάνουν τις παροχές που δικαιούνται, λόγω άγνοιας και ελλιπούς ενημέρωσης.

Οι πολυμελείς οικογένειες δικαιούνται ειδική μέριμνα. Η πολιτεία οφείλει και πρέπει να τις προστατέψει, να τις ενισχύσει και να προσέξει περισσότερο τα προβλήματα και τις ανάγκες τους.

Το κράτος απέτυχε σε όσες πολιτικές εφάρμοσε μέχρι σήμερα, καθώς οι πολυμελείς οικογένειες άρχισαν να μειώνονται αντί να αυξάνονται.

Η πολιτεία χρειάζεται να πάρει πιο αποτελεσματικά μέτρα για να πετύχει τους στόχους της, αφενός την οικονομική ενίσχυση τους και αφετέρου την λύση του δημογραφικού προβλήματος.

Η χώρα μας έχει ανάγκη τις τρίτεκνες και τις πολύτεκνες οικογένειες προκειμένου να επιζήσει ως έθνος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Θεοτοκάτος Β.,-Χρυσόγελος Ε., Ενίσχυση του θεσμού της οικογένειας, π., Ο κόσμος των πολυτέκνων,αρ.39 Απρίλιος - Ιούνιος 2009 .
- Θεοτοκάτος Β.,-Χρυσόγελος Ε., Επιστολή της ΑΣΠΕ προς τον προθυπουργό για την λήψη μέτρων υπέρ των πολυτέκνων, π., Ο κόσμος των πολυτέκνων, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2009.
- Μπαλούρδος Δ.- Σούλης Σ.- Χρυσάκης Μ., «Σχέση εισοδήματος εκπαίδευσης και γονιμότητας, Διλήμματα δημογραφικής πολιτικής » , στο Εθνικός Οργανισμός Πρόνοιας, Οικογένεια και οικογενειακή πολιτική σ'ένα μεταβαλλόμενο κόσμο, εκδ. Επτάλοφος, Αθήνα 1994.
- Παρίκος, Γ., *Το Δημογραφικό,Εκδόσεις «ΕΛΛΗΝ»*, 1994.
- Π.Ε.ΦΙ.Π, «Ελληνορθόδοξη πολύτεκτη οικογένεια », π., Οκτ – Δεκ 2009, τεύχος 124.
- Π.Ε.ΦΙ.Π., *Ελληνορθόδοξη Πολύτεκτη Οικογένεια*,π.,αρ.124 Δεκέμβ. 2009.
- Σαρρή, Μ., Τζωράκη, Ρ., Παδουβά-Μαρκουλάκη, Μ., περιοδικό « οι Τρίτεκνοι του νομού Ηρακλείου »Ηράκλειο Σεπτ.- Νοεμβρ.2009 ,τεύχος 3.
- Σαρρή, Μ., Τζωράκη, Ρ., Παδουβά-Μαρκουλάκη, Μ., περιοδικό « οι Τρίτεκνοι του νομού Ηρακλείου »Ηράκλειο Δεκέμβ 2009- Φεβρ.2010,τεύχος 4.
- Τζιόλας, Ε., *Μέτρα πολιτικής για τις μητέρες και τους πολύτεκνους π.*, Η φωνή των πολυτέκνων, αρ.1,Ιούλιος 2007.
- Τσαούσης, Δ., *Η κοινωνία μας :Οργάνωση, λειτουργία, δυναμική* ,Gutenberg, Αθήνα 1997.
- Ψαρολογάκης Γ., περιοδικό « οι Τρίτεκνοι του νομού Ηρακλείου »Ηράκλειο Δεκέμβ. 2009- Φεβρ.2010,τεύχος 4.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΙΝΤΕΡΝΕΤ

www.aspe.gr

www.digilib.lib.unipi.gr

www.enet.gr/?i=news.el

www.heraklion.gr/files

www.history.heraklion.gr/hp.php

www.inade.gr/forum.htm

www.inout.gr/forum.php

www.livepedia.gr/

www.oga.gr

www.syllogospolytekn.blogspot.com

www.teicrete.gr/users/kutrulis/poly

www.unborn.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α « Ενίσχυση της οικογένειας και λοιπές διατάξεις
(Ν.3454/2006) »**

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

-4.11.09

Signature Not
ModifiedDigitally signed by
Theodoros Moutakas
Date: 2007.03.29 09:02:28
EET
Reason: I signed PDF
operation:
Location: Athens, Ethniko
Typografio

787

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 75

7 Απριλίου 2006

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3454

Ενίσχυση της οικογένειας και λοιπές διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΜΕ ΤΡΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

Άρθρο 1

1. Στη μητέρα που αποκτά τρίτο τέκνο από την 1η Ιανουαρίου 2006 και μετά, καθώς και για κάθε τέκνο μετά από το τρίτο, καταβάλλεται από το Δημόσιο εφάπαξ παροχή ύψους 2.000 ευρώ, ανεξάρτητα από κάθε άλλο επίδομα, μισθό, σύνταξη, αμοιβή, αποζημίωση ή εισόδημα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται ο τρόπος πληρωμής, ο φορέας καταβολής της παροχής και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης. Με όμοια απόφαση, μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ανωτέρω ποσό. Το ποσό αυτό απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου. Σε περίπτωση θανάτου της μητέρας ή υπαίτιας εγκατάλειψης των παιδιών της από τη μητέρα και οριστικής διακοπής της συγκατοίκησης της με αυτά, η παροχή καταβάλλεται σε όποιον έχει την ευθύνη διατροφής των παιδιών.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 12 του ν. 3220/2004 (ΦΕΚ 15 Α') απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης επιβατικών αυτοκινήτων οχημάτων επεκτείνεται και χορηγείται αναλογικά και στους γονείς ή γονέα με τρία ανήλικα τέκνα από τον ίδιο ή διαφορετικούς γάμους για τα οποία έχουν με νόμο ή δικαστική απόφαση τη γονική μέριμνα και επιμέλεια ή νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετηθέντα ή εκτός γάμου γεννηθέντα, τα οποία είναι άγαμα ή προστατευόμενα, σε ποσοστό τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) κατά το έτος 2006, εβδομήντα τοις εκατό (70%) κατά το έτος 2007 και εκατό τοις εκατό (100%) κατά το έτος 2008 και εντεύθεν. Για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 12 του ν. 3220/2004, ως προστατευόμενα νοούνται τα τέκνα που φοιτούν σε αναγνωρισμένες σχολές και εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή εκπληρώνουν τις στρατι-

ωτικές τους υποχρεώσεις και δεν έχουν συμπληρώσει το είκοστο πέμπτο (25ο) έτος της ηλικίας τους, καθώς και τα ανάπηρα τέκνα με αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ηλικίας από τεσσάρων (4) ετών και άνω, άγαμα, διαζευγμένα ή σε κατάσταση χηρείας, εφόσον δεν εμπίπτουν στις άλλες κατηγορίες ατόμων που δικαιούνται παραλαβής επιβατικού αυτοκινήτου οχήματος με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης. Η απαλλαγή του τέλους ταξινόμησης χορηγείται στις περιπτώσεις α', β', γ' και στ' του άρθρου 4 του παρόντος. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη χορήγηση της ανωτέρω απαλλαγής.

3. α. Η περίπτωση στ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3250/2004 (ΦΕΚ 124 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) 1) πολύτεκνοι και τέκνα πολυτέκνων,

2) γονείς οικογενειών με τρία παιδιά και τέκνα αυτών, σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).

Η περίπτωση 2 ισχύει για έναν από τους γονείς ή ένα από τα τέκνα τους.»

β. Η περίπτωση ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3250/2004 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε. Για την έκτη ομάδα προτιμώνται υποψήφιοι με τα περισσότερα τέκνα, πάνω από το όριο των τριών τέκνων.»

γ. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 1910/1944 (ΦΕΚ 229 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για δημόσιους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους που είναι γονείς τριών τέκνων ή για ένα τέκνο οικογένειας με τρία παιδιά, που είναι δημόσιοι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι. Αν, στην τελευταία περίπτωση, και οι γονείς είναι δημόσιοι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι, η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται μόνο για τους γονείς ή μόνο για ένα τέκνο αυτών.»

δ. 1) Το τρίτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3260/2004 (ΦΕΚ 151 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«Ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) των προκηρυσσόμενων θέσεων τακτικού προσωπικού και προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ κατά Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, φορέα και κλάδο ή ειδικότητα καλύπτονται από πολύτεκνους και τέκνα πολυτέκνων και περαιτέρω

ή αδελφών αναπήρων και θυμάτων πολέμου και Εθνικής Αντιστάσεως, τέκνων ή αδελφών αναπήρων και θυμάτων ειρηνικής περιόδου, ως και τέκνων πολυτέκνων και τέκνων οικογενειών με τρία παιδιά κατά την μεταξύ των σειρά επιτυχίας εφόσον ούτοι λαμβάνουν την βαθμολογική βάση επιτυχίας εις άπαντα τα εξεταζόμενα μαθήματα.»

4. α. Στην παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3255/2004 (ΦΕΚ 138 Α΄) προστίθεται περίπτωση γ΄ ως εξής:

« γ) Από την έναρξη του σχολικού έτους 2006 - 2007 και εφεξής, κατά την πρόσληψη των αναπληρωτών εκπαιδευτικών πτυχιούχων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων από τον πίνακα που συντάσσεται με βάση την περίπτωση α΄ της παρούσας παραγράφου, ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) κατά κλάδο και ειδικότητα επί των εκάστοτε προσλαμβανόμενων αναπληρωτών, προσλαμβάνεται από τους εγγεγραμμένους στον πίνακα εκπαιδευτικούς που έχουν τρία τέκνα. Οι υπαγόμενοι στις ρυθμίσεις της παρούσας περίπτωσης, για το διορισμό των οποίων απαιτείται πτυχίο παιδαγωγικών σπουδών της ΣΕΛΑΕΤΕ κατά τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 8 του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α΄), προσλαμβάνονται εφόσον κατέχουν το πτυχίο αυτό ή πτυχίο ισοδύναμο προς αυτό. Η πρόσληψη γίνεται με βάση τη σειρά εγγραφής στον ανωτέρω πίνακα και εφόσον έχουν υποβάλει αίτηση για πρόσληψη στις περιοχές που πραγματοποιούνται οι προσλήψεις. Αν οι εγγεγραμμένοι στον ανωτέρω πίνακα δεν επαρκούν, τότε για τη συμπλήρωση του ποσοστού προσλαμβάνονται υποψήφιοι χωρίς προϋπηρεσία από συμπληρωματικό πίνακα στον οποίο κατατάσσονται οι αιτούντες με βάση την ημερομηνία κτήσης του πτυχίου τους και σε περίπτωση σύμπτωσης της ημερομηνίας αυτής με το βαθμό του πτυχίου τους. Κατά τον προσδιορισμό των θέσεων που αντιστοιχούν στο ανωτέρω ποσοστό, γίνεται στρογγυλοποίηση στην αμέσως επόμενη ακέραιη μονάδα, αν προκύπτει δεκαδικό υπόλοιπο ίσο ή μεγαλύτερο από το μισό της ακέραιης μονάδας. Αν το δεκαδικό υπόλοιπο είναι μικρότερο από το μισό της ακέραιης μονάδας, δεν λαμβάνεται υπόψη.»

β. Στο άρθρο 7 του ν. 3369/2005 (ΦΕΚ 171 Α΄) προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4.α. Κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης της αίτησης για εισαγωγή εκπαιδευομένων στα προγράμματα των δημοσίων Ι.Ε.Κ. της παραγράφου 3 του παρόντος, οι γονείς και τα τέκνα οικογενειών με τρία παιδιά λαμβάνουν την αυτή μοριοδότηση με τους γονείς και τα τέκνα πολυτέκνων. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, έπονται κατά τη σειρά μόνο των συνυποψηφίων τους που έχουν ιδιότητα γονέα ή τέκνου πολύτεκνης οικογένειας. Οι άνεργοι γονείς τριών τέκνων προηγούνται έναντι των λοιπών γονέων τριών τέκνων και οι άνεργοι πολύτεκνοι γονείς προηγούνται έναντι των λοιπών πολύτεκνων γονέων.

β. Οι καταρτιζόμενοι γονείς ή τέκνα οικογενειών με τρία παιδιά καταβάλλουν στα προγράμματα δια βίου κατάρτισης των δημοσίων Ι.Ε.Κ. της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, το ίδιο ύψος διδάκτρων με το εκάστοτε οριζόμενο για τους γονείς και τέκνα πολύτεκνης οικογένειας, εφόσον συντρέχουν και γι' αυτούς οι λοιπές προϋποθέσεις, που ισχύουν εκάστοτε για τους τελευταίους.»

γ. Στο άρθρο 9 του ν. 3369/2005 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. α) Εκπαιδευτές γονείς τριών τέκνων και άνω, κατά τη μοριοδότησή τους με τα κριτήρια που ισχύουν εκάστοτε για όλους, λαμβάνουν προσαύξηση δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνόλου των μορίων που έχουν συγκεντρώσει. β) Εκπαιδευόμενοι γονείς τριών τέκνων και άνω, μετά τη σχετική αξιολόγηση επάρκειας στα «Τμήματα Μάθησης», εντάσσονται, μαζί με τους άνεργους, κατά προτεραιότητα.»

5. Κατά την εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής των εκπαιδευομένων ή των καταρτιζομένων στις εκπαιδευτικές μονάδες αρχικής κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) του Οργανισμού Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και ειδικότερα κατά τον καθορισμό της σειράς προτεραιότητας αυτών με μοριοδότηση βάσει της υπ' αριθ. 3304/2004 απόφασης του Υφυπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης (ΦΕΚ 855 Β΄), η ιδιότητα γονέα ή τέκνου οικογένειας με τρία παιδιά λαμβάνει την αυτή μοριοδότηση με την ιδιότητα γονέα ή τέκνου πολύτεκνης οικογένειας.

6. ~~Δικαιούχοι της «Κάρτας Πολιτισμού», που προβλέπεται από την αριθμ. ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟΠΥΝΣ/15055/2004 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού (ΦΕΚ 423 Β΄), είναι, πέραν των προβλεπομένων στην απόφαση αυτή, οι γονείς και τα τέκνα οικογενειών με τρία παιδιά.~~

Άρθρο 3

1. Οι παροχές του άρθρου 1, πλην των παραγράφων 1 και 2 αυτού, και του άρθρου 2, πλην της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1 αυτού, η οποία ισχύει ανεξαρτήτως αριθμού και ηλικίας τέκνων, χορηγούνται στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων: Σε γονέα ή γονείς που έχουν τη γονική μέριμνα και επιμέλεια τριών παιδιών από τον ίδιο ή διαφορετικούς γάμους ή νομίμως αναγνωρισθέντων ή υιοθετημένων ή εκτός γάμου γεννηθέντων, τα οποία είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό τρίτο (23ο) έτος της ηλικίας τους ή φοιτούν σε αναγνωρισμένες τριτοβάθμιας σχολές πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης και αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή εκπληρώνουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις και δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο (25ο) έτος της ηλικίας τους και στα τέκνα αυτών, όπου αυτό προβλέπεται. Στα τρία παιδιά περιλαμβάνονται και τα τέκνα με οποιαδήποτε αναπηρία σε ποσοστό εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω ισοβίως, ανεξαρτήτως ηλικίας και οικογενειακής κατάστασης.

2. Η ιδιότητα του δικαιούχου των παροχών των άρθρων 1 και 2 αποδεικνύεται με το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του ενδιαφερομένου ή αντίστοιχο πιστοποιητικό αρμόδιας αλλοδαπής αρχής.

Άρθρο 4

Οι παροχές της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος χορηγούνται στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων:

α) Έλληνες πολίτες που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα,

β) ομογενείς αλλοδαπούς που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα και διαθέτουν δελτίο ομογενούς,

γ) πολίτες Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα,

δ) πολίτες των χωρών που ανήκουν στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Νορβηγία, Ελβετία και Λιχτενστάιν) και διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα,

του παρόντος, τη διατηρούν ισοβίως και απολαμβάνουν ισοβίως τα δικαιώματα που απορρέουν από την πολυτεχνική ιδιότητα, τα δε τέκνα τους προστατεύονται και απολαμβάνουν των δικαιωμάτων των τέκνων πολυτέκνων όσο διαρκεί η πολυτεχνική ιδιότητα έστω και του ενός γονέα.

Άρθρο 7

1. Η πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου ορίζεται ως Ημέρα της Πολύτεκνης Οικογένειας.

2. Η Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχεδιάζει και οργανώνει δράσεις και εκδηλώσεις εορτασμού της Ημέρας της Πολύτεκνης Οικογένειας, οι οποίες συγχρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται η διαδικασία, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με το πρόγραμμα εορτασμού.

Άρθρο 8

1. Η ιδιότητα του πολυτέκνου και τα κάθε είδους πολυτεχνικά ευεργετήματα δεν χορηγούνται στους γονείς που καταδικάζονται με αμετάκλητη απόφαση για κακούργημα ή εκ προθέσεως τελούμενο πλημμέλημα, κατά της ζωής, της υγείας, της προσωπικής ή γενετήσιας ελευθερίας, σε βάρος τέκνου τους ή του άλλου γονέα. Σε περίπτωση τέτοιας καταδίκης, τα τέκνα διατηρούν όλα τα ευεργετήματα των πολυτέκνων και των τέκνων πολυτέκνων.

2. Οι παροχές των άρθρων 1 και 2 του παρόντος δεν χορηγούνται στους δικαιούχους γονείς σε περίπτωση αμετάκλητης καταδίκης τους για κακούργημα ή για εκ προθέσεως τελούμενο πλημμέλημα σε βάρος τέκνου τους ή του άλλου γονέα. Σε περίπτωση τέτοιας καταδίκης, τις ανωτέρω παροχές λαμβάνουν τα τέκνα των δικαιούχων.

3. Η απώλεια της πολυτεχνικής ιδιότητας και της ιδιότητας του δικαιούχου των παροχών προς τις οικογένειες τριών τέκνων, σύμφωνα με τις ανωτέρω παραγράφους, συντελείται με την έκδοση διαπιστωτικής πράξης από τετραμελή επιτροπή που συγκροτείται, με τριετή θητεία, με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Μέλη της επιτροπής είναι:

α. Ένα μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ως Πρόεδρος, ο οποίος ορίζεται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με αποφασιστική ψήφο σε περίπτωση ισοψηφίας.

β. Ένας ανώτερος υπάλληλος του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο οποίος ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

γ. Ένας υπάλληλος του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων, ο οποίος ορίζεται από το Διοικητικό του Συμβούλιο.

δ. Ένας εκπρόσωπος της Ανώτατης Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων Ελλάδος, ο οποίος ορίζεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο.

Η γραμματειακή υποστήριξη της επιτροπής παρέχεται από υπάλληλο του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που ορίζεται με την ίδια απόφαση. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες λειτουργίας της

επιτροπής και οι όροι και η διαδικασία διαπίστωσης της απώλειας της πολυτεχνικής ιδιότητας και της ιδιότητας του δικαιούχου των παροχών προς τις οικογένειες τριών τέκνων, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος.

Άρθρο 9

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις που διέπουν την απόκτηση της πολυτεχνικής ιδιότητας και τα πλεονεκτήματα υπέρ των πολυτέκνων, όπως τροποποιήθηκαν, συμπληρώθηκαν και ισχύουν. Με όμοιο προεδρικό διάταγμα κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις που προβλέπουν τα πλεονεκτήματα υπέρ των οικογενειών τριών τέκνων. Κατά την κωδικοποίηση επιτρέπεται, χωρίς αλλοίωση των διατάξεων αυτών, η νέα διάρθρωσή τους, η απάλειψη όσων έχουν καταργηθεί και των μεταβατικών διατάξεων, η διόρθωση παραπομπών σε καταργημένους κανόνες, καθώς και κάθε αναγκαία φραστική διόρθωση ή γλωσσική προσαρμογή.

Άρθρο 10

1. Η Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος, σε συνεργασία με τις οργανώσεις πολυτέκνων, υποβάλλει στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ετήσια έκθεση για την πολιτική στήριξης της πολυτεχνικής οικογένειας, η οποία περιλαμβάνει και προτάσεις εισαγωγής νέων πολιτικών και μέτρων.

2. Οι οργανώσεις πολυτέκνων και τριτέκνων μπορεί να ενισχύονται για την εκπλήρωση των στόχων τους, από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, από το καθαρό προϊόν του Ειδικού Κρατικού Λαχείου και μέχρι ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) αυτού. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται η διαδικασία, οι προϋποθέσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

Άρθρο 11

1. Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Ινστιτούτο Κοινωνικής Δημογραφίας και Έρευνας» (Ι.Κ.Δ.Ε.), με έδρα την Αθήνα, υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

2. Το Ι.Κ.Δ.Ε. αποτελεί ερευνητικό φορέα, αναλύει, παρακολουθεί και αξιολογεί τα μέτρα δημογραφικής πολιτικής και παρέχει επιστημονική υποστήριξη σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Ειδικότερα μελετά την επίδραση οικονομικών και άλλων παροχών στην άσκηση δημογραφικής πολιτικής, τις επιπτώσεις των ειδικών μέτρων για τις πολύτεκνες οικογένειες και τις συνέπειες της δημογραφικής γήρανσης, της εξωτερικής μετανάστευσης, των μέτρων περιφερειακής πολιτικής, της προνομιακής μεταχείρισης και της κοινωνικής εξέλιξης.

3. Το Ι.Κ.Δ.Ε. διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), με τριετή θητεία, που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος του Δ.Σ.. Το Συμβούλιο αποτελείται από:

α) τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Κοινωνικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών,

λληλεγγύης. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος του Δ.Σ.. Το Συμβούλιο αποτελείται από:

α) Έναν υπάλληλο της Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Πρόνοιας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο οποίος ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

β) Έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

γ) Δύο επιστήμονες με ερευνητική εξειδίκευση και εμπειρία στο πεδίο της κοινωνικής φροντίδας, οι οποίοι ορίζονται, με τους αναπληρωτές τους, από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

δ) Έναν εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρίες (Ε.Σ.Α.Ε.Α.), ο οποίος ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, από την Ε.Σ.Α.Ε.Α., μέσα σε προθεσμία ενός (1) μήνα από την αποστολή σχετικής πρόσκλησης του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, ο εκπρόσωπος της Ε.Σ.Α.Ε.Α. ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

ε) Έναν εκπρόσωπο της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Σωματείων Γονέων και Κηδεμόνων Ατόμων με Αναπηρία (Π.Ο.Σ.Γ.Κ.Α.ΜΕ.Α.), ο οποίος ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, από την Π.Ο.Σ.Γ.Κ.Α.ΜΕ.Α., μέσα σε προθεσμία ενός μήνα από την αποστολή σχετικής πρόσκλησης του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, ο εκπρόσωπος της Π.Ο.Σ.Γ.Κ.Α.ΜΕ.Α. ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

στ) Έναν εκπρόσωπο του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών, ο οποίος ορίζεται, μαζί με τον αναπληρωτή του, από το Διοικητικό Συμβούλιο του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ορίζεται η αμοιβή και η αποζημίωση για έξοδα παράστασης του Προέδρου του Δ.Σ. του Ε.Π.Α. - ΑμεΑ, καθώς και η αποζημίωση για τα μέλη και τον γραμματέα του Δ.Σ., για κάθε συνεδρίαση στην οποία μετέχουν.

5. Σε κάθε Συντονιστικό Γραφείο ορίζεται, με απόφαση του Δ.Σ., με θητεία διάρκειας ίσης με αυτήν του Δ.Σ., ένας Συντονιστής με τον αναπληρωτή του. Οι Συντονιστές συμμετέχουν κατά περίπτωση στο Δ.Σ., χωρίς δικαίωμα ψήφου. Σε κάθε Περιφερειακό Γραφείο ορίζεται, με απόφαση του Δ.Σ., με θητεία διάρκειας ίσης με αυτήν του Δ.Σ., ένας Περιφερειακός Διευθυντής. Οι θέσεις των Συντονιστών και των Περιφερειακών Διευθυντών είναι μερικής απασχόλησης και καταλαμβάνονται από πτυχι-ούχους ανώτατης εκπαίδευσης, ημεδαπής ή αλλοδαπής, των ανθρωπιστικών, κοινωνικών, οικονομικών και νομικών σπουδών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των Συντονιστών και των Περιφερειακών Διευθυντών.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τον οργανισμό, την οργάνωση και λειτουργία, τη διοίκηση, την άσκηση και κατανομή αρμοδιοτήτων,

τον τρόπο λήψης των αποφάσεων, τους πόρους, τη διαχείριση, τα προσόντα του προσωπικού κατά κλάδο και ειδικότητα, τη διάρθρωση των υπηρεσιών, την ίδρυση των συντονιστικών και περιφερειακών γραφείων και κάθε ζήτημα σχετικό με την οργάνωση και λειτουργία του Ε.Π.Α. - ΑμεΑ. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα μπορούν να συνιστώνται μέχρι είκοσι (20) θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.»

Άρθρο 14

Μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων που προβλέπονται από το νόμο αυτόν εξακολουθούν να ισχύουν οι πράξεις που υπάρχουν κατά την έναρξη της ισχύος του, εκτός αν είναι αντίθετες προς τις διατάξεις του.

Άρθρο 15

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3329/2005 προστίθεται ως εξής:

«Σε θέση Διοικητή ή Προέδρου Μονάδας Κοινωνικής Φροντίδας μπορεί να διορίζονται δημόσιοι λειτουργοί ή υπάλληλοι και υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή στελέχη φορέων του δημόσιου τομέα ή τραπεζών, καθώς και μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι.), Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.) των Τ.Ε.Ι., όπως και εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφαρμοζομένων των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 18 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α'), της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 2194/1994 (ΦΕΚ 34 Α') και του άρθρου 4 του ν. 2198/1994 (ΦΕΚ 43 Α'), όπως κάθε φορά ισχύουν, καθώς και των διατάξεων του άρθρου 14 του ν. 2530/1997 (ΦΕΚ 218 Α'), προκειμένου περί μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. ή Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. μερικής απασχόλησης. Προϋπόθεση για το διορισμό των ανωτέρω λειτουργών, υπαλλήλων και στελεχών, αποτελεί η συναίνεση του φορέα στον οποίο υπηρετούν, η οποία θεωρείται ότι συντρέχει, εάν ο φορέας δεν απαντήσει αρνητικά, εντός δέκα (10) ημερών από την πρωτοκόλληση του έγγραφου ερωτήματος της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.»

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου ισχύει αναδρομικά από την ημερομηνία δημοσίευσής του ν. 3329/2005.

3. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 3329/2005 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Επιτρέπεται η αντικατάσταση μέλους του Δ.Σ. για σπουδαίο λόγο, για το υπόλοιπο της θητείας του. Η αντικατάσταση και ο ορισμός του αντικαταστάτη γίνεται με τη διαδικασία του αρχικού ορισμού.»

Άρθρο 16

Ο Ο.Γ.Α. παρακρατεί ποσό από το επίδομα που καταβάλλεται στις πολύτεκνες μητέρες και πατέρες, το οποίο αφορά τη συνδρομή τους προς το Σωματείο πολυτέκνων στο οποίο είναι εγγεγραμμένοι, και το αποδίδει ανά δίμηνο στην Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος (Α.Σ.Π.Ε.). Εκ του ποσού αυτού, η Α.Σ.Π.Ε. παρακρατεί ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), που αφορά τη συνδρομή των οργανώσεων - μελών της προς αυτή, και αποδίδει το υπόλοιπο σε αυτές. Το ποσό της παρακρατούμενης συνδρομής ανέρχεται σε ένα ευρώ και πενήντα λεπτά μηνιαίως για κάθε μέλος

4. Η παράγραφος 2 του άρθρου 6 καταργείται.

5. Η παράγραφος 3 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Σε περίπτωση παραίτησης, αποποίησης, έκπτωσης, ανικανότητας, θανάτου ή αντικατάστασης, για οποιονδήποτε νόμιμο λόγο, κάποιου από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, η κενή θέση συμπληρώνεται, για τα μέλη που έχουν οριστεί από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ενώ για τα μέλη που έχουν οριστεί από το Κεντρικό Διοικητικό Συμβούλιο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, με απόφαση του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.

Σε περίπτωση παραίτησης, θανάτου, αποποίησης, κ.λπ. του Προέδρου, Αντιπροέδρου, Γενικού Γραμματέα και Ταμιά, η αντικατάσταση γίνεται με βάση τους όρους της προηγούμενης παραγράφου και απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, για το απομείνον χρονικό διάστημα της διανυόμενης τετραετούς θητείας του, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παράγραφο 1 του παρόντος.»

6. Η παράγραφος 4 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δικαιούνται αποζημίωσης κατά συνεδρίαση και εξόδων κινήσεως, το ύψος των οποίων καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Ειδικά, όσα μέλη είναι πλήρους απασχόλησης δικαιούνται αντιμισθίας, το ύψος και η περιοδικότητα καταβολής της οποίας καθορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.»

7. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 6, η τελευταία περίοδος αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα ποσά αυτά αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Νοσηλευτικού Ιδρύματος, που λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων μελών.»

8. Στο άρθρο 7 παρ. 2, η περίπτωση α' αντικαθίσταται ως εξής: «α) Χαράσσει τη γενική επιστημονική και λοιπή δραστηριότητα του Κοινωφελούς Ιδρύματος «ΕΡΠΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ» ύστερα από εισήγηση του Αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος.»

9. Στο άρθρο 7 παρ. 2, η περίπτωση γ' αντικαθίσταται ως εξής: «γ) Καταρτίζει και αναπροσαρμόζει το ετήσιο πρόγραμμα και τις δραστηριότητες του Κοινωφελούς Ιδρύματος «ΕΡΠΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ» και εγκρίνει τη λήψη των απαραίτητων, για την πραγματοποίησή τους μέτρων, ύστερα από εισήγηση του Αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος.»

10. Στο άρθρο 7 παρ. 2, περίπτωση δ', προστίθεται στο τέλος της περιόδου η φράση «... ύστερα από εισήγηση του Αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος.»

11. Στο άρθρο 7 παρ. 2, περίπτωση η', προστίθεται στο τέλος της περιόδου η φράση «... ύστερα από εισήγηση του Αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος.»

12. Στο άρθρο 7 παρ. 2, περίπτωση ι', προστίθεται στο τέλος της περιόδου η φράση «... ύστερα από εισήγηση του Αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος.»

13. Η περίπτωση ι' του άρθρου 8 αντικαθίσταται ως εξής:

«ι) Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, με απόφασή του, που είναι ελεύθερα ανακλητή, μπορεί να αναθέσει σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου την άσκηση ορισμένων αρμοδιοτήτων του, οι οποίες πρέπει να αναφέρονται, ειδικά, στη σχετική απόφασή του.»

14. Προστίθεται άρθρο 8α το οποίο έχει ως εξής:

«ΑΡΘΡΟ 8α

Αρμοδιότητες Αντιπροέδρου Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κοινωφελούς Ιδρύματος «ΕΡΠΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ» έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Εκπροσωπεί το ίδρυμα αυτοπροσώπως στις οικονομικές συναλλαγές του με κάθε τρίτο.

β) Συγκροτεί, με σύμφωνη γνώμη του Προέδρου, Ομάδες Εργασίας ή Επιτροπές από το Επιστημονικό Προσωπικό του Κοινωφελούς Ιδρύματος για τη μελέτη, εισήγηση ή παροχή γνωμοδοτήσεων για σοβαρά θέματα, που ανάγονται στη δραστηριότητα του Κοινωφελούς Ιδρύματος.

γ) Υπογράφει, ύστερα από απόφαση του Προέδρου, τις συμβάσεις εκτέλεσης ερευνητικών προγραμμάτων και ερευνών, για την επίτευξη των σκοπών του Κοινωφελούς Ιδρύματος.

δ) Εκδίδει τα εντάλματα πληρωμής για κάθε δαπάνη, που προβλέπεται, από τον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του Κοινωφελούς Ιδρύματος.»

15. Στην περίπτωση ε' της παραγράφου 3 του άρθρου 12, προστίθεται δεύτερη περίοδος, η οποία έχει ως εξής: «Το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να προβλέπει και επιπρόσθετα προσόντα, συνυφασμένα με τις ανάγκες και τα καθήκοντα της θέσης του, ως προαπαιτούμενα για την πρόσληψη του Γενικού Διευθυντή.»

16. Στο άρθρο 13 προστίθεται στο τέλος της παραγράφου 3 η ακόλουθη περίοδος:

«Επιτρέπεται η μεταφορά νοσηλευτικών μονάδων του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) και η απασχόληση ιατρικού προσωπικού του Ε.Σ.Υ. στο ίδρυμα, με όρους και διαδικασίες που αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνει ο Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.»

17. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 16 προστίθεται η ακόλουθη φράση «... ενώ υποχρεούται να επικαιροποιεί το είδος και τον αριθμό των τηρούμενων βιβλίων και στοιχείων, σύμφωνα με τις προβλέψεις της εκάστοτε ισχύουσας συναφούς νομοθεσίας.»

18. Η παράγραφος 2 του άρθρου 17 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Σε περίπτωση διάλυσης, για οποιονδήποτε λόγο, του Κοινωφελούς Ιδρύματος, αυτό τίθεται υπό εκκαθάριση σύμφωνα με το νόμο και το προϊόν της εκκαθάρισης περιέρχεται, εις ό,τι μεν αφορά τα μέχρι το χρόνο ορισμού μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κτηθέντα περιουσιακά στοιχεία, στον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό, εις ό,τι δε αφορά τα κτηθέντα, μετά τον ορισμό μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, περιουσιακά στοιχεία, το προϊόν της εκκαθάρισης περιέρχεται στο Ελληνικό Δημόσιο κατά την αναλογία της συνολικής επιχορήγησης για όλο το διάστημα αυτό.»

19. Η παράγραφος 7 του άρθρου 18 αντικαθίσταται ως εξής:

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β « Σύσταση Εθνικού Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής
και άλλες διατάξεις (Ν.3631/2008) »**

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 6

29 Ιανουαρίου 2008

ΝΟΜΟΣ ΥΠ ΑΡΙΘ. 3631

Σύσταση Εθνικού Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής
και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ**

**Άρθρο 1
Ίδρυση**

1. Ιδρύεται Ταμείο με την επωνυμία Εθνικό Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής (Ε.Τ.Α.Κ.Σ.), το οποίο είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Το Ταμείο εποπτεύεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και εδρεύει στην Αθήνα.

2. Σκοπός του Ταμείου είναι η χρηματοδότηση προγραμμάτων ετήσιας εισοδηματικής ενίσχυσης φυσικών προσώπων ή νοικοκυριών, που κατοικούν νόμιμα ή είναι νόμιμα εγκατεστημένα, αντιστοίχως, στην Ελλάδα και έχουν ετήσιο εισόδημα χαμηλότερο από το κατ' έτος εκάστοτε εκτιμώμενο όριο της φτώχειας στην Ελλάδα.

3. Το όριο της φτώχειας ορίζεται στο 60% της διάμεσου του ισοδύναμου συνολικού διαθέσιμου εισοδήματος, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ακολουθείται κατά την Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των νοικοκυριών που διενεργείται ετησίως από τη Γενική Γραμματεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας (Ε.Σ.Υ.Ε.), δυνάμει του Κανονισμού 1177/2003 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

**Άρθρο 2
Πόροι**

1. Οι πόροι του Ε.Τ.Α.Κ.Σ. προέρχονται από:
α) Ετήσιες εισφορές από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Κράτους.

β) Ποσοστό έως 20% επί των εσόδων του λογαριασμού του ν. 128/1975 (ΦΕΚ 178 Α') του προηγούμενου έτους.

γ) Ποσοστό έως 20% επί των ετήσιων εισπράξεων των ειδικών λογαριασμών του ν. 2771/1999 (ΦΕΚ 280 Α') εκτός Κρατικού Προϋπολογισμού, εκτός των ειδικών λογαριασμών που εισπράττουν πόρους από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

δ) Έσοδα που προκύπτουν από τη διαχείριση της περιουσίας του Ταμείου.

2. Το ύψος της ετήσιας εισφοράς από τον Τακτικό Προϋπολογισμό ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Τ.Α.Κ.Σ. Με όμοια απόφαση καθορίζεται το ακριβές ποσοστό ανά λογαριασμό και ο τρόπος απόδοσης των πόρων από τους ειδικούς λογαριασμούς και το λογαριασμό του ν. 128/1975 στο Ε.Τ.Α.Κ.Σ.

3. Με την ίδρυσή του το Ε.Τ.Α.Κ.Σ. επιχορηγείται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό με το ποσό των εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) ευρώ.

**Άρθρο 3
Προγράμματα και δικαιούχοι**

1. Το Ε.Τ.Α.Κ.Σ. χρηματοδοτεί ολοκληρωμένα προγράμματα εισοδηματικής ενίσχυσης κατηγοριών δικαιούχων, τα οποία καταρτίζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες κυρίως των Υπουργείων Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αλλά και άλλων Υπουργείων.

2. Τα προγράμματα εισοδηματικής ενίσχυσης εγκρίνονται με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Ε.Τ.Α.Κ.Σ. Με τις αποφάσεις αυτές καθορίζονται τα κριτήρια υπαγωγής των δικαιούχων, το ύψος και ο τρόπος καταβολής των ενισχύσεων, καθώς και κάθε άλλη σχετική με την εφαρμογή των προγραμμάτων λεπτομέρεια.

3. Δικαιούχοι των ενισχύσεων μπορούν να είναι φυσικά πρόσωπα ή νοικοκυριά με ετήσιο εισόδημα χαμηλότερο του ορίου της φτώχειας στην Ελλάδα, όπως αυτό ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 1 του παρόντος, σύμφωνα με τα εκάστοτε διαθέσιμα στοιχεία και τις σχετικές εκτιμήσεις της Γενικής Γραμματείας της Ε.Σ.Υ.Ε.

αναλόγως η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του ν. 3229/2004 (ΦΕΚ 38 Α'), όπως ισχύει.

δ. Η Μονάδα συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και οι δαπάνες λειτουργίας της βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Ε.Τ.Α.Κ.Σ.

Άρθρο 5 **Προϋπολογισμός - Απολογισμός** **Οικονομικός έλεγχος**

1. Για την κατάρτιση, έγκριση και εκτέλεση του προϋπολογισμού του Ε.Τ.Α.Κ.Σ. εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.δ. 496/1974 (ΦΕΚ 204 Α'), όπως ισχύουν. Επιπλέον, ο έλεγχος της οικονομικής διαχείρισης του Ταμείου και του ισολογισμού του ανατίθεται από το Δ.Σ. σε ορκωτούς ελεγκτές ή αναγνωρισμένη ελεγκτική εταιρία, που υποβάλλουν σχετική έκθεση προς τη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων και τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών.

2. Το οικονομικό έτος αρχίζει, με εξαίρεση την πρώτη χρήση, την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους. Το αργότερο μέχρι τέλος Οκτωβρίου συντάσσεται ο προϋπολογισμός του επόμενου οικονομικού έτους, εντός δε τριών μηνών από την έναρξή του συντάσσεται ο απολογισμός του προηγούμενου οικονομικού έτους και έκθεση αξιολόγησης της πρόοδου υλοποίησης των στόχων του Ταμείου, που υποβάλλονται στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών για έγκριση και κοινοποιούνται στη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.δ. 496/1974, όπως ισχύουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 6 **Χορήγηση πολυτεχνικού επιδόματος** **στις τρίτεκνες οικογένειες**

1. Στη μητέρα που έχει ή αποκτά τρία ζώντα τέκνα χορηγείται από την 1η Ιανουαρίου 2008 μηνιαίο επίδομα για κάθε άγαμο παιδί της κάτω των 23 ετών, το οποίο ισούται, για κάθε παιδί, με το επίδομα που καταβάλλεται κάθε φορά για κάθε παιδί πολύτεκνης οικογένειας. Εάν για ένα παιδί συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση και του επιδόματος της παραγράφου 1 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), όπως ισχύει, καταβάλλεται για το παιδί αυτό το μεγαλύτερο επίδομα εκ των δύο. Το ποσό του συνολικού μηνιαίου επιδόματος δεν μπορεί να υπολείπεται του ελάχιστου συνολικού επιδόματος πολύτεκνου γονέα, εκτός εάν εφαρμόζεται το προηγούμενο εδάφιο. Το επίδομα του παρόντος άρθρου καταβάλλεται ανεξάρτητα από κάθε άλλο επίδομα, μισθό, σύνταξη, αμοιβή, αποζημίωση ή εισόδημα, απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου και διακόπτεται την 1η του επόμενου έτους κατά το οποίο το επιδοτούμενο άγαμο τέκνο συμπληρώνει το 23ο έτος της ηλικίας του. Σε καμία περίπτωση το επίδομα δεν μετατρέπεται σε ισόβια σύνταξη του δικαιούχου.

Τα τέκνα, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τη θεμελίωση του δικαιώματος λήψης του παραπάνω επιδόματος, είναι τα τέκνα που αποκτώνται από τον ίδιο ή

διαφορετικούς γάμους, τα νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετηθέντα, καθώς και τα γεννηθέντα εκτός γάμου.

Σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου ή υπαίτιας εγκατάλειψης των τέκνων του και οριστικής διακοπής της συγκατοίκησης ή διαζυγίου, η παροχή καταβάλλεται σε όποιον έχει την κύρια ή αποκλειστική ευθύνη διατροφής των τέκνων.

2. Το επίδομα καταβάλλεται με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και στον πατέρα, ο οποίος έχει τρία ζώντα τέκνα από διαφορετικούς γάμους, καθώς και τα νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετηθέντα από τον ίδιο, εφόσον όμως έχει την αποκλειστική ευθύνη διατροφής τους και η μητέρα δεν επιδοτείται για τα παιδιά της αυτά.

3. Το επίδομα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου χορηγείται στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων:

α) Έλληνες πολίτες που διαμένουν μόνιμα στην Ελ-

β) ομογενείς αλλοδαπούς που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα και διαθέτουν δελτίο ομογενούς,

γ) πολίτες Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα,

δ) πολίτες των χωρών που ανήκουν στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Νορβηγία, Ισλανδία και Λιχτενστάιν) και Ελβετούς πολίτες και διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα.

ε) 1) αναγνωρισμένους πρόσφυγες που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, των οποίων το καθεστώς παραμονής στην Ελλάδα διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων (ν.δ. 3989/1959, ΦΕΚ 201 Α'), όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης του 1967 για το Καθεστώς των Προσφύγων (α.ν. 389/1968, ΦΕΚ 125 Α')

2) ανιθαγενείς, των οποίων το καθεστώς παραμονής στην Ελλάδα διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης του 1954 για το Καθεστώς των Ανιθαγενών (ν.139/1975, ΦΕΚ 176 Α') και

3) δικαιούχους του ανθρωπιστικού καθεστώτος, των οποίων το καθεστώς παραμονής στην Ελλάδα διέπεται από το άρθρο 8 του π.δ. 61/1999 (ΦΕΚ 63 Α'), που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα και για όσο χρόνο διαρκούν οι ως άνω ιδιότητές τους,

στ) πολίτες άλλων Κρατών που διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην Ελλάδα και είναι γονείς τέκνων ελληνικής υπηκοότητας.

4. Για τους όρους και τη διαδικασία καταβολής του ως άνω επιδόματος ισχύουν τα οριζόμενα με τις υπ' αριθμ. Π1α/440/7.2.1991 (ΦΕΚ 90 Β') και Π3δ/οικ. 1078/19.3.1997 (ΦΕΚ 241 Β') κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και με τα άρθρα 2 έως 9 της υπ' αριθμ. Π1α/Γ.Π.οικ.60227/19.5.2006 (ΦΕΚ 645 Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

5. Η παρ. 6 του άρθρου 39 του ν. 2459/1997 (ΦΕΚ 17 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Τα επιδόματα και η σύνταξη που προβλέπονται από τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), όπως ισχύει, χορηγούνται στους αναγνωριζόμενους ως πολύτεκνους,

χείριση και αξιοποίηση της υφιστάμενης περιουσίας της, κατόπιν σχετικής απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αποκρατικοποιήσεων του ν. 3049/2002 (ΦΕΚ 212 Α') και σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα σε αυτήν.»

2 Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 2 του ν. 2628/1998 (ΦΕΚ 151 Α') αναριθμούνται σε 4 και 5 αντίστοιχα και προστίθεται νέα παράγραφος 3, ως εξής:

«3. Η παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 2836/2000 (ΦΕΚ 168 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 3483/2006 (ΦΕΚ 169 Α'), εφαρμόζεται αναλογικά για τον Πρόεδρο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το εν γένει προσωπικό του Οργανισμού.»

Άρθρο 10

1. Η παρ. 1ε 38 του άρθρου όγδοου του ν. 2338/1995 (ΦΕΚ 202 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Απαγορεύεται κάθε εγκατάσταση σταθμού ηλεκτρικής ενέργειας μέσα στο χώρο του αεροδρομίου, εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης με χρήση φυσικού αερίου. Επιπλέον, επιτρέπεται η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ηλεκτροπαραγωγή ζεύγη μόνο για την απολύτως αναγκαία εξασφάλιση ηλεκτρικού ρεύματος σε περίπτωση βλάβης ή διακοπής της παροχής από το κεντρικό δίκτυο ηλεκτροδότησης.»

2 Κατ' εφαρμογή του άρθρου 25.6 της Σύμβασης Ανάπτυξης Αεροδρομίου (Σ.Α.Α.), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2338/1995 (ΦΕΚ 202 Α'), καθορίζεται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών, η διαδικασία επιβολής και είσπραξης ανταποδοτικών και άλλων δημοτικών ή κοινοτικών επιβαρύνσεων, φόρων ή τελών από τους Δήμους Σπάτων, Παιανίας, Μαρκόπουλου Μεσογαίας, Αρτέμιδος, Ραφήνας και Κορωπίου, καθώς και από κάθε άλλο δικαιούχο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) σε βάρος της εταιρείας «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.» (Δ.Α.Α. Α.Ε.).

3. Ποσά που ειπράχθηκαν από τους ανωτέρω Ο.Τ.Α. καθ' υπέρβαση του προβλεπόμενου από το άρθρο 25.6 της Σ.Α.Α. ανώτατου ορίου από την 28.3.2001 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, συμψηφίζονται με μεταγενέστερες οφειλές.

Άρθρο 11

1. Επί ανωνύμων εταιριών εθνικής στρατηγικής σημασίας, που έχουν ή είχαν μονοπωλιακό χαρακτήρα, και ιδίως όταν πρόκειται για εταιρίες που έχουν στην κυριότητα τους ή εκμεταλλεύονται ή διαχειρίζονται εθνικά δίκτυα υποδομών, η απόκτηση από άλλο μέτοχο, εκτός του Ελληνικού Δημοσίου, ή από συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 42 ε του κ.ν. 2190/1920, ή από μετόχους που δρουν από κοινού με εναρμονισμένο τρόπο, δικαιωμάτων ψήφου από 20% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου και άνω, προϋποθέτει την προγενέστερη έγκριση της Διυπουργικής Επιτροπής Αποκρατικοποιήσεων του ν. 3049/2002, κατά τη διαδικασία του νόμου αυτού.

2 Η έγκριση χορηγείται εφόσον πληρούνται κριτήρια αξιολόγησης προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος,

ώστε να διασφαλίζεται η συνεχής και απρόσκοπτη παροχή των προσφερόμενων υπηρεσιών και λειτουργία των δικτύων. Ενδεικτικά λαμβάνονται υπόψη ως κριτήρια αξιολόγησης και συνεκτιμώνται: α) η εμπειρία των τρίτων μετόχων στο αντικείμενο των ανωτέρω επιχειρήσεων, β) η φερεγγυότητά τους, γ) πληροφορίες αναφορικά με τις επενδυτικές τους στρατηγικές, δ) η διαφάνεια των συναλλαγών τους, ε) τα συγκεκριμένα επιχειρηματικά τους σχέδια, στ) το μέγεθος και το είδος του επενδυτικού τους προγράμματος, ζ) το ιδιοκτησιακό τους καθεστώς, η) η διασφάλιση των θέσεων εργασίας, θ) η δομή του μετοχικού τους κεφαλαίου και ιδίως η συμμετοχή κεφαλαίων εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάσει της αρχής της διαφάνειας και της αμοιβαιότητας, ι) ο τρόπος λήψεως αποφάσεων.

3. Οι αποφάσεις των ως άνω εταιριών εθνικής στρατηγικής σημασίας που αναφέρονται στα ακόλουθα θέματα υπόκεινται για την εγκυρότητά τους σε έγκριση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών προς διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος.

Α) Στη διάλυση της εταιρίας, τη θέση της σε εκκαθάριση και τον ορισμό εκκαθαριστών.

Β) Σε οποιοδήποτε εταιρικό μετασχηματισμό των ανωτέρω επιχειρήσεων, όπως ενδεικτικά στη μετατροπή, τη συγχώνευση με άλλη εταιρία, τη συγχώνευση με σύσταση νέας ανώνυμης εταιρίας, τη διάσπαση, με οποιαδήποτε μορφή και αν αυτή πραγματοποιείται, ή την απόσχιση κλάδου ή κλάδων, η οποία μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την παροχή υπηρεσιών σε τομείς στρατηγικής σημασίας.

Γ) Σε οποιαδήποτε μεταφορά, μεταβολή ή μετατροπή, οποιαδήποτε εκχώρηση, παροχή ως εγγύηση, καθώς και σε οποιαδήποτε μεταβολή ή αλλαγή του προορισμού των στρατηγικής σημασίας στοιχείων του ενεργητικού των ανωτέρω εταιριών και των βασικών δικτύων και υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας, καθώς και για την ασφάλειά της.

4. Η έγκριση της προηγούμενης παραγράφου παρέχεται με υπουργική απόφαση που εκδίδεται εντός χρονικού διαστήματος τριάντα (30) ημερών από της υποβολής της αποφάσεως της εταιρείας στον Υπουργό. Σε περίπτωση παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής, θεωρείται ότι η απαιτούμενη έγκριση έχει παρασχεθεί.

5. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος άρθρου αρχίζει από την κατάθεσή του στη Βουλή των Ελλήνων.

Άρθρο 12

1. Η προθεσμία που χορηγήθηκε με το άρθρο 36 του ν. 3498/2006 (ΦΕΚ 230 Α') και παρατάθηκε με την υπουργική απόφαση 16665/2006 (ΦΕΚ 1932 Β') μέχρι την 31.12.2007 παρατείνεται μέχρι την 31.10.2008, υπό την προϋπόθεση ότι τα απαιτούμενα από την ως άνω διάταξη δικαιολογητικά έχουν υποβληθεί νόμιμα και εμπρόθεσμα μέχρι την 31.10.2006.

2 Η ισχύς της διατάξεως της παραγράφου 6 του άρθρου 18 του ν. 3525/2007 παρατείνεται μετά τη λήξη της την 31.12.2007, μέχρι την 31.12.2008. Μέχρι την ίδια ημερομηνία εφαρμόζεται η διάταξη του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του ν. 3419/2005.

Άρθρο 15
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευσή του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 25 Ιανουαρίου 2008

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΩΛΙΑΣ

ΑΘΛΗΣΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΦΑΝΗ ΠΑΛΛΗ-ΠΕΤΡΑΛΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΔΗΜ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 28 Ιανουαρίου 2008

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ